

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trh. Arad

ARAD, ANUL 54, No. 279

1939, decembrie 8, péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Az angol szabadságlevelél útja

Irtta: Parragi György

Olvasom, hogy az angolok nemzeti ereklvénjét, a Magna Chartát átvizsgálják Amerikába, hogy ott biztonságban legyen. Amikor a Magna Charta elnevezést hallja, vagy olvassa az ember, lelkében mindig mélységesen megrendül, különösen mostanában, mikor az emberi szabadságnak, a személyiségnek, az ember magánéletét biztosító jogoknak nem nagy hitele van. A Magna Charta pedig ennek a devalvált emberi jogoknak nagy szabadságlevelé. A renaissance előtt, a középkori megkötött hűbéri rendszerben biztosította a jus murmurandi-n túl az egyén személyes szabadságát. Ha elgondoljuk, hogy ez a szabadságlevelél 1215-ben kelt, ráriadunk arra a valóságra, hogy az ugynevezett sötét középkortól csak időbelileg szakad el kintlódó, zürzavaros és minden egyéni megnyilatkozást brutálisan elnyomó korunk, szellemileg sötétebb rabságban, jobbágyágban élünk, mint akkor.

Magna Charta... Ha ezeket a szavakat halljuk, megcsap bennünket a szabadság levegője, ez az utólráhetetlen, ózondus, az idegeket végigsimító nagyszerű levegő, amely havasi tetőkön szokta átjárni a tüdőt. Magna Charta... eszünkbe juttatja, hogy az ember nemcsak öntudatlan sejtje az állam szervezetének, mely a többi sejt részére közvetíti a tápláló nedvek áramlását, a tápanyagok szállítását, hanem külön is egy világ, mikrokozmosz, amelynek joga van ahhoz, hogy külön és a többi sejt közérzetétől függetlenül szenvedjen, vagy boldog legyen. Magna Charta... feljélezi bennünk az idők mélységét és egy nagy nép erőit, amely korban a szabadság éppoly korszerűtlen volt, mint napjainkban és ennek ellenére az angol nép, az akkoriban divatos korszelem ellenére is, kivívta a maga szabadságát.

De nemcsak ezek a nosztalgias, szinte fájdalmas érzések hatalmasodnak el rajtunk, amikor a Magna Charta nagy vándorlásáról, tengerentúli utjáról hallunk és olvasunk. Ebben a tragikus ízű bujdosásban van valami szívszorító prometheusi elem. Az istenektől ellopott tűz megmentéséről van itt szó. Európa süllyedő hajójáról beledobják a viharzó tenger hullámaiba a palackot, amelyben ennek az Európának legszebb okmánya, büszkesége, pedigrije foglaltatik: a Magna Charta, az emberi szabadság fenséges proklamációja. Ha egy második Atlantisz módjában ez a mostani Európa elsüllyedne a vér tengerében; megmaradna a szennyes hullámok taráján ez a multból a jövőbe kívánczó üzenet és írásbeli bizonyíték arról, hogy ez az Európa valaha jobb volt, mint amilyennek látszott, hogy a szívében, mint szent ereklvetartóban, hordozta a szabadság utáni vágyát, amelynek írásbeli foglalatát jelentette és jelenti a Magna Charta.

Szinte könnyektől fátyolos szemmel nézünk a Magna Charta emigrációja felé, mert úgy érezzük, hogy európai lényünk legszebb maradéka távozik el tőlünk. Mintha az európai Montsalvage hegyének Grál kelyhe tűnnék el az óceáni ködök szürke és megfoghatatlan mélységében. Tehetetlen bánatunkban, ránkzuhanó szomorúságunkban mit tehetünk, visszajézzük a kort, az idöket, amelyekben a Magna Charta megszületett.

Hogy Angliában nem került sor belső forradalmakra és gátszakadásokra, ezt mindennél, betoneredítményeknél, fegyverek erejénél inkább biztosította egy vékony pergament: a Magna Charta. Ez volt évszázadokon keresztül Angliának igazi szellemi Maginot, vagy Siegfried-vonalja, amely mögött nemcsak egy állam világhatalmát, hanem az egyén szabadságát is ki lehetett építeni. Ma, amikor az újságok másról sem írnak, mint a Maginot- és Siegfried-vonalak be-

rendezéséről, azt hisszük, hogy illő pár szóval megemlékezni Angliának e legnagyobb politikai teljesítményéről.

Földnélküli János erőszakuralma alatt nyugtított akkoriban Anglia. A zsarnok király éveken keresztül hiába kísérte meg az angol nép leigázását. A nép ellenállt és ennek eredményeképp 1215 nyarán kénytelen volt a király összehívatni Windsor mellett, a runnemelei mezőre az angol nép képviselőit. Négynapos tanácskozás eredményeképp fogalmazták meg a Magna Chartát. Ez teremtette meg Anglia igazi nemzeti egységét, amely a legviszontagságosabb idökben is kiállotta próbáját.

1215-ben, a középkor derekán, Anglia biztosította nemcsak állampolgárainak, szabadságát de megvetette alapját annak az önkormányzati szellemnek is, amely ma a brit Commonwealth legbiztosabb alapja.

Szimbólikus jelentést látunk abban, hogy a

Magna Chartát az Egyesült-Államokba vitték. 1776 július 4-én az angol gvarmat Észak-Amerika a philadelphiai kongresszuson kimondta az Amerikai Egyesült-Államok megalakítását. Ugyanazok az angol vérű ivadékok, akiknek ősszülei 1620-ban a híres „Mayflower” hajóval vándoroltak ki Amerikába, fegyverrel rázták le az 1773-as bostoni teabotrány után Anglia hatalmát. Az angol-amerikai ellentétek fennmaradtak a világháborúig. Angliában sokáig a zendülő parvenüt látták az USA-ban. A világháború sem tudta teljes érzelmi közösségre forrasztani Angliát és Amerikát. Most azonban a Magna Charta esete bizonyítja legjobban, hogy a USA és Anglia egyelőre ideológiailag, világnézetiileg egy táborban van. Ha Anglia átküldi legszentebb frigszekrényét, a Magna Chartát Amerikába, ez annyit jelent, hogy a Mayflower hajó utasainak leszármazottai és a ködös angol szigetek lakossága ismét találkozott. És ez a találkozás bizonyítja leginkább azt a tételt, hogy a „Blut und Boden”-nél is van szorosabb kötelék, mely embereket összeköt. Ez a kötelék: a szabadság, amelynek klaszszikus kódexét jelenti az angol Magna Charta, amelyet most visznek Amerikába.

Anglia harci gépekkel segíti az elszántan védekező Finnországot

Tartja magát a Mannerheim-védővonal — Két oszlopban támad a szovjethaderő nagy tömege — Összeült az oslói konferencia

Helsinki. A finn hadsereg főparancsnokság hivatalos jelentése megállapítja, hogy a finn csapatok valamennyi szovjettámadást visszavertek. A Kallert környékén harcoló csapatok 8 szovjet harci gépet megsemmisítettek. Ezzel a kareliai földnyelven elpusztított szovjet harci gépek száma 80-ra emelkedett. Ebből is kitűnik, hogy a finnek az arconaj ezen a részén kitűnő csapatokat és aknamezőket állítottak fel. A szovjet repülők eredménytelenül bombázták ismételtén Petsamo várost és a Ladoga-tó északi részén lévő kisebb helységeket. Az ég még mindig erősen borult és az idő alkalmatlanná teszi a nagyobb katonai hadműveleteket.

Finn repülők eredményes támadásai

Kopenhága. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a finn repülőgépek csütörtök délelőtt eredménnyel bombázták az oroszok baltiszkai-i légitámaszpontját. A finn bombák több hangárt felgyújtottak. A National Tidende szerint a finn repülők eredménnyel bombázták az orosz védelmi vonalak több pontját.

Hatalmas tömegek harci felvonulása

A római Messengernek jelenti Helsinkiből: A finn vonalakra óriási erősítések érkeztek Szovjetországból. Szakértők megfigyelése szerint most már 800.000 főre tehető a finn hadsereg nagysága is. A Ladoga-tó körül heves tüzésről párhaj folyik. Petsamo város lángokban áll. A szovjet-repülők Hangó világító-tornyát akarták bombázni és az itt kifejlődött légi harc során három szovjetrepülőgép a tengerbe zuhant. A Salmihányánál a finn csapatok kissé visszavonultak és a vidék védelmét a hasonló névű tó partján szervezik meg. Az orosz haderő Kéni és Tartinea felé igyekszik előnyomulni, de a finnek előrehaladásukat egyelőre megállították. Tíz kilométernyi re délre egy másik orosz hadoszlop is ebben az irányban halad előre. Ezek az orosz haderők el-

akarják vágni a finnek összeköttetését Svédországgal. Az Aaland-szigetek megerősítése lázas iramban halad előre. Nagyszámu finn csapatok folytatják az itteni munkájukat. Terijoki városkát a finn repülők az utóbbi időben több ízben bombázták, úgy hogy a finn népkormány székhelyét ki kellett üríteni.

Angol repülőgépeket kap Finnország

London. A Press Associated jelenti, hogy az angol kormány engedélyt adott arra, hogy Finnország különféle hadianyagot, köztük repülőgépeket is vásárolhasson. Az angol kormány pillanatnyilag 30 repülőgépet szándékszik eladni a finneknek. A Popolo di Roma londoni tudósítója úgy véli, hogy Anglia ugyanúgy fogja támogatni a küzdelem során Finnországot, mint Olaszország segítette annak idején Spanyolországot. Londonban nem tartják valószínűnek azt, hogy a repülőgépek átengedése miatt bonyodalomra kerülne a sor a Szovjettel, mert ezek a repülőgépek amerikai gyártmányúak és amerikai jelzésűek.

A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint az a 30 angol repülőgép, amelyet Finnországba szállítottak, a finn kormány és angol magáncégek üzletpartnere révén került Finnországba és a vételt nem előzte meg előzetes diplomáciai tárgyalás.

Nem törték át sehol a finn védelmi vonalat

Paris. (Rador.) A Havas ügynökség csütörtök délelőtt táviratot kapott Helsinkiből, amelyben megcáfolják azt az orosz állítást, mintha a kareliai félszigeten áttörték volna a finnek védelmi vonalát. A szovjet hadvezetőség kiadott jelentéséből német részről arra következtettek, hogy az orosz csapatok miután behatoltak a Mannerheim védelmi vonalba, előnyomulásuk következtében a háború időtartama megrövidül. A Havas ügynökség megállapítása szerint ezek a hírek teljesen alaptalanok.

1.000.000
1.000.000

Mi az a Dupla Lottó?
Nem! Egészán! A lottó
munka sorsjegyei!

MERCUR

SORSJEGYARUDANAL

ALLAMI
SORSJÁTEK

vásárolja, úgy a DEZEMBER 15. és 18.-iki húzásokon
mind a két sorozaton nyerhet.
VÁSÁROLJON MÉG MA SORSJEGYET.

Aradi főkelektor: **GOLDSCHIDT BANK**

Belgium mégis vállalta a népszövetségi tanácsülés elnökségét

Genf. Az eddigi hírekkel ellentétben Belgium mégis vállalja a népszövetségi tanács és a népszövetségi közgyűlés elnökségét. Az elnöki székbe azonban nem a belga külügyminisztert, hanem de Wiart-ot, a belga katolikus párt elnökét küldik ki.

Equador külügyminisztere kijelentette, hogy minden erejével támogatja az argentin indítványt, hogy a Szovjetet zárják ki a népszövetségi tagállamok sorából.

Megkezdődött az oslói konferencia

Oslóból jelentik: A skandináv államok külügyminisztereinek tanácskozása csütörtökön reggel 9 órakor megkezdődött. A megbeszélések két napot át folynak és ennek során megvitatják a finn kérdést, valamint más problémákat.

Dánia nem szakítja meg kapcsolatait a Szovjettel

Kopenhágából jelentik: A dán képviselőház három nemzeti szociálista kivételével elvetette a nemzeti szociálista párt által beterjesztett indítványt, amely azt kérte, hogy a jelenlegi helyzetre való tekintettel Dánia szakítsa meg a diplomáciai viszonyt Szovjetországgal.

Kereskedelmi blokad-utlevelet kap Magyarország is Angliától

London. Az angol háborús gazdálkodási minisztérium a késő éjszaka bejelentette, hogy Anglia és Franciaország kiterjeszti a navicer-rendszert Magyarországra is. Mint ismeretes a navicer-rendszer azt jelenti, hogy a szigorított blokad életbe léptetése következtében Anglia és Franciaország a semleges országok egymás közötti tengeri forgalmának biztosítására kereskedelmi utleveleket, mintegy származási bizonyítványokat ad ki. Az ilyen igazolványok felmutatása mentesíti a hajót a blokadhatók felkeresése alól.

A német ellenhatás

A Stefani távirati ügynökség berlini közlése szerint a holland hajótulajdonosoknak Anglia által megkívánt áruszármazási bizonyítvány elvéhez való hozzájárulása, a német sajtóban és politikai körökben a legnagyobb ellenhatást váltotta ki. A Völkischer Beobachter ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy úgy az angol intézkedés, mint az érdekelt holland cégek hozzájárulása a holland semlegesség megsértését jelenti, amely Németország számára túrhelytelen helyzetet teremti. (Rador).

A német hatóságok egyébként elhatározták, hogy a háború kezdetén hozott azon intézkedést, amely szerint a buzáliszthez bizonyos arányban burgonyaliszthet kell keverni, hatályon kívül helyezik. Az intézkedésről írva a Völkischer Beobachter kiemeli ezzel kapcsolatban, hogy az intézkedés élénk fényt vet arra a hatályos élelmiszer tárgyalásra, amivel a német haderő rendelkezik. (Rador)

Cáfol a Szovjet

Moszkva. A leningrádi katonai körzetparancsnokság cáfolja azt a jelentést, hogy finn repülők Murmansk vidéke ellen támadást intéztek volna és hogy ezalkalommal állítólag 60 orosz repülőgépet megsemmisítettek.

Harc a tengereken

Amszterdam. A „Tajandocu” nevű 8.159 tonnás holland teherhajót egy német tenger-alattjáró a La Manche csatornában megtorpedózta és elsüllyesztette. A hajót idén építették és korlátolt számban utasokat is szállított. A hajón 67 ember volt. Az áldozatok számát nem ismerik. A hajó utban, volt Holland-India felé.

Londoni jelentés szerint a „Drava” nevű jugoszláv hajó, amely utban volt Haitiből hazafelé az Atlanti Óceánon léket kapott és jelezte hogy sülvédőben van. Több hajó segítségére sietett. Az Oslóban anyakönyvezett „Primula” gőzös az Északi tengeren aknába

ütközve két perc alatt elsüllyedt. A norvég gőzös 1.450 tonnás volt és személyzetének 8 tagja eltűnt. Az Oletov dán hajó is elsüllyedt aknarobbanás következtében. Itt 6 tengerész vesztette életét. Az Orsa 1.460 tonnás angol gőzös is elsüllyedt.

A brit kormány jelentése szerint az angolok a legutóbbi napokban mintegy 20 hajót foglaltak le. Ezeket a hajókat az angolok az Atlanti Óceánon történő gabonaszállításokra kívánják felhasználni.

Az uruguayi tengerészeti hatóságok elko-

bozták a Lans nevű német tehergőzös rako-mányát.

A moszkvai finn követség elutazásának bonyodalmai

Helsinki. A moszkvai finn követ és a követség tagjai csütörtökön éjjel elutaztak Moszkvából, amennyiben a beígért utleveleket számukra kikézbessítik. A finn követ és a követség személyzetét Lettországon és Skandinávián át tér vissza Finnországba. Az utlevelek kiadásánál főként az a körülmény okoz nehézséget, hogy a Szovjet szerint tulajdonképpen nincsen hadiállapot Oroszország és Finnország között. A követség tagjainak családtagjai is elutazhatnak Moszkvából csak a követség négy női alkalmazottja, akiknek nincs finn utlevelük, kénytelenek Moszkvában maradni.

Milyen német korosztályokat szabadságnak?

Berlini jólétesült körökből nyert értesülés szerint az idősebb korosztályokat, amelyek a világháborúban is résztvettek, valószínűleg szabadságnak fogják. Ezek a korosztályok ugyanis jobbra már kivették részüket a lengyelországi hadjárat alkalmával. Most, mikor a frontokon az összes helyeket a fiatalabb korosztályok foglalják el, ezekre az idősebbekre nincs szükség. A német hadvezetőség ezért úgy intézkedett, hogy ezeket a korosztályokat hazaküldi, hogy az ország belsejében lévő emberanyagot növelje.

A csütörtöki hadihelyzet

Helsinki. Finn körökben fenntartják, hogy Petsamot nem adták fel. Az ottani vidéken levő híres nikkelbányákat közvetlen veszély nem fenyegeti és a Petsamoból érkezett jelentések szerint azok a munkások, akik a nikkelbányák elektromos telepein dolgoznak, nem hagyták abba munkájukat.

Jólétesült körök szerint december 7-én a finnországi hadihelyzet a következő: Az oroszok a finn öbölben 4 szigetet tartanak megszállva, amelyeket még a támadás első napjaiban elfoglaltak. Hat nap alatt a következő eredményeket érték el a szovjetcsapatok: Némielőre haladtak a Ladoga-tó és a balti tereleten és ez az előrenyomulás 20-50 km. mélységű. A kareliai félszigeten az oroszok előrenyomulása 30-40 km. és főként a Lenin grád-viipurij vasuti vonal mentén történt. Katonai körökben ezeket az eredményeket nem tartják jelentősnek.

A Szeze-részvény:

a Földközi-tenger semlegességének barométere

Páris. A Szezei Csatorna Társaság részvényei mindig különleges jelentőségűek voltak a párisi piacon. Ugy a tőzsdések és a kisbetétesek, mint a közzgazdászok és a politikusok részére e részvények alkották a konjunktura mércéjét, különösen az 1926-os és 1936-os pénzügyi események idején. E részvényeknek változóértéki jellegük volt s emiatt a párisi tőzsdén a helyzetük merőben sajátosnak mutatkozott. A társulat bevételei fontban folytak be, s miután mérlegét frankban állította föl, a francia pénznek vagy a francia járadéknak minden visszaesése automatikusan Szeze hausse-át váltotta ki. A frank stabilizálásával és a pénzügyi tényezőnek ennek következtében előálló kiesésével a Szeze irányzatát főleg politikai elemek és ezek között elsősorban a földközitengeri helyzet határozta meg.

Az abessziniai háború óta a megismétlődő földközitengeri válságok és a Szezei-csatorna fenyegetett szituációja érzékenyen visszahatott az értékek árfolyamára és 1937. elején az a lehetőség, hogy az ellenségeskedés kiterjed Libiára is, a részvények esését idézte elő s ezóta a kurzus ideges eltolódásokkal tükrözve vissza a déleuropai krizishullámokat. Valahányszor a horizont, Gibraltár és Hajfa között, valahol elsötétedett, a Szezei értékekkel kapcsolatosan baisse állott elő, amint például a spanyol polgárháborúval kapcsolatosan min-

den fegyverszüneti hír megjavította az árfolyamot.

A Szezei részvények árfolyamhanyatlása a háborút megelőző utolsó kilenc hónapban harminchárom százalékos volt. Ez a baisse-irányzat egészen az általános mozgásig tartott.

Miután a frank és a font az aranyhoz képest eltolódott, a Szeze-részvények nem lehetnek újból változóértékek. Ezzel szemben a papírok a „politikai barométer” rangjára léptek elő s ennek a barométernek az érzékenysége annál jelentősebb, mivel egy ugyancsak nemzetközi és közhasználatu vállalkozásról van szó. A háború első hónapjában a Szezei-papírok értéke harminc százalékos emelkedést mutatott. Ennek a hausse-nak a fő magyarázata kétségtelenül az olasz semlegességben keresendő. Ugyanis a csatornának normális működését csakis a Földközi-tenger biztonsága garantálhatja, sőt e biztonságot feltételezve, a forgalomnak manapság állandóan emelkedő tendenciát kell mutatnia.

A francia birodalmi értékekben általában is hausse mutatkozik, ami érthető, hiszen a gyarmati vállalkozásoknak ugyancsak prosperitvük van most. Ime, a legjelentősebb koloniális értékek árfolyamemelkedése, százalékokban:

Indókinai jegybank 17 százalék, Tonkini szénbánya 25, Le Nickel 42, Dzsubutii Sópároló 27, Nyugatafrikai Gyarmatkereskedelem 42, Indókinai Kaucuk 40, Cultures Tropicales 42, Indókinai Gummiültetvény 35, Dillai Foszfát 10, Indókinai Petroleumfinomító 25, Marokkói Dohányültetvények 4. stb.

Egy magyar festőművész a helsinki-i szovjetlegi-támadások legelső áldozatai között

Helsinki. A vasárnapi első szovjetorosz bombázóknak, amely Helsinkit elárasztotta, első sebesültje egy Nagy Béla nevű ismert magyar festőművész volt. Nagy Béla a pályaudvar felé igyekezett és a légi riadó jelzése után már nem volt ideje arra, hogy

bombabiztos óvóhelyre meneküljön. Egy gránát szétroncsolta a művész balkarját s amputálni kellett.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a vizsoly megkezdése óta a finnek vesztesége 1000 halott és sebesült.

Elszánt harc a finn nikkeltámadásért!

London. Az angol lapok azt írják, hogy a finnek meg lehetnek elégedve ellenállásuk sikerével. A Manchester Guardian is azt írja, hogy a finnek sikeresen harcolnak az oroszokkal. A mind jobban megerősödő támogatás révén Finnország több hétig, esetleg hónapokig is ellenállhat a támadásoknak. A finnek olyan értesüléseket szereztek, hogy az orosz csapatok parancsot kaptak arra, hogy a salmijarvi nikkeltámadásokat minden áron meg kell szerezni. Keleten és északon állandóan hull a hó. Emiatt északon állandó a sötétség. A Ladoga-tó északi részén levő arcvonalon is teljes a homály. Ezek a természeti adottságok késleltetik a nagyobb harci eseményeket.

Külföldi önkéntesek özönlenek a finn harcterekre

Páris. A „Le Jour“ vezércikkét közöl és ebben azt írja, hogy politikai körökben türelmetlenül várják a skandináv államok oslói határozatát annál is inkább, mert olyan hírek vannak forgalomban, hogy Svédország és Norvégia fegyver és hadianyagszállítás formájában kívánja támogatni Finnországot. Lehetségesnek tartja a lap, hogy Oslóban újabb békejavaslatot készítenek elő, amely hasonló lesz ahhoz a kezdeményezéshez, amelyet a holland és a belga uralkodók egy hónappal ezelőtt indítottak.

Az Oeuvre szerint szerdán ötezer svéd önkéntes érkezett Finnországba és két vonaton municiót, egy vonaton pedig hadfelszerelési tárgyakat szállítottak a finn hadsereg részére. Hírek vannak arról is, hogy sok olasz önkéntes érkezik legközelebb Stockholmba. Több fontos svéd személyiség az általános mozgósítás elrendelését kívánja, hogy Finnországot katonailag támogassák, miután a mostani konfliktus veszélyezteteti Svédország létét is.

Német jelentés a shetlandi légítámadásról

Berlin. A német hivatalos jelentés a következő: Nyugaton csak gyenge tűzsergés tevékenység volt. A német légi haderő Anglia és Skócia partvidékein felderítéseket hajtott végre. A német repülőök egészen a Shetland-szigetekig hatoltak előre. A partvidéken kifejlődött légi harc során egy angol és egy német repülőgép a levegőben összeütközött és mindkét gép a tengerbe zuhant.

Saraoğlu újra tárgyal Papennel

Ankara. Nagy feltűnést keltett, hogy Saraoğlu török külügyminiszter szerda délelőtt hosszabb tanácskozást folytatott Papen német nagykövettel. A megbeszélés lefolyásáról semmiféle hír nem szivárgott ki.

A németek tiszteletben tartják a francia határokat

Berlin. Német részről hivatalos nyilatkozat formájában adták közre a három hónapos nyugati háború menetét. A nyilatkozat arra mutat rá, hogy a mostani háború teljesen újszerű. A német álláspont, amit Hitler birodalmi vezér több ízben leszögezett, a háborúban is érvényesül és megmarad az eredeti alapelveinél a francia határok tiszteletben tartása tekintetében. A németek csupán a francia támadások visszaverésére szorítkoznak és tűzsergésük is csupán a francia ágyúk tüzelését viszonozza.

„Mussolini a kommunizmus elleni küzdelem első nagy előharcosa“

Páris. A párisi lapok a finn-orosz viszályal kapcsolatos fejtegetéseikben egyre hevesebb hangot ütnek meg a kommunizmus ellen. A lapok cikkeikben részben odáig mennek, hogy

már-már felhívást tartalmaznak kommunistaellenes keresztshadjáratra. Ezzel kapcsolatban utalnak Olaszország köz-

ismert antibolsevista felfogására és arra, hogy

Mussolini a kommunizmus elleni küzdelem első nagy előharcosa.

Igen érdekes ezzel kapcsolatban a Matin néhány mondata. Fabry volt francia hadügyminiszter azt írja ebben a lapban, hogy nemcsak a washingtoni nyilatkozatok és tünteté-

Meggyilkolták a newyorki német konzulátus titkárát

Szó sem lehet rablógylakosságról

Newyork. Dr. Walter ENGELBERGET, a newyorki német konzulátus titkárát a rendőrség élettelenül találta lakásán. A holttesten több sejtörés volt. A rendőrség vizsgálata megállapította, hogy gyilkosság történt, amelyet heves küzdelem előzött meg. A rendőrség közli, hogy nem rablógylakosságról van szó mert a konzulátusi titkár lakásán minden értéktárgy a helyén maradt.

Sauerwein, a világhírű francia politikai újságíró, a finn helyzetről nyilatkozott Bucurestiben

„Az ember, aki Európát legjobban ismeri“, érdekes keresztmetszetet adott a kis és nagy államok politikájáról

Bucuresti. A „Jurnalul“ című bucarestii lap egyik munkatársa érdekes beszélgetést folytatott Jules Sauerwein-nal, a román fővárosban időző világhírű francia politikai újságíróval. A beszélgetés kiemelkedőbb részleteit alább közöljük:

Békét kíván a bolgár nép

— Mielőtt Romániába érkeztem volna, — mondta többek között Sauerwein, — repülőgépen beutaztam Keletet. Meglátogattam Szíriát, ahol Beyruthban régi barátommal, Weygand tábornokkal találkoztam. Onnan Ankarába mentem, ahol egy a török köztársaság elnöke, mint a török miniszterelnök fogadott. Törökországból Bulgária felé vettem utamat. Bejártam az egész országot és nagy változásokat tapasztaltam. A közvélemény kevésbé hajlik az idegen propaganda izgatási kísérletei felé és nem kíván egyebet, mint békét Kisseivanoff miniszterelnök hosszú nyilatkozatában vázolta előttem Bulgária jelenlegi külpolitikáját.

— Bucurestiből Athénbe utazom — folytatta nyilatkozatát a világhírű francia újságíró — és úgy remélem, hogy 10—12 napon belül ismét Párisban leszek.

Sauerwein a továbbiakban elismeréssel emlékezett meg Bucuresti egyre fejlődő képeről, majd kijelentette, hogy régi barátokra talált itt is, Tărescu miniszterelnökre, akik még Párisból ismer és Gafencu külügyminiszterre, aki iránt nagy tiszteletet érez.

„A finn nép a végsőig ellenáll“

„Az ember, aki legjobban ismeri Európát“ — így nevezik nemzetközi körökben Sauerweint, — a finn helyzetre is kitért nyilatkozatában:

— Az utóbbi két hónapban — mondta — az északi országokban, nevezetesen Finnországban is jártam. A finn nép már akkor elhatározta, hogy harcolni fog és nem tűr idegen vezérést. Ugy tapasztaltam, hogy a bolgárok inkább oroszbarátok, mint a finnek, akik hosszú ideig Oroszországhoz tartoztak. A magyarázat egyszerű. Míg a bolgárokat az oroszok gyakran támogatták a törökök ellen viselt harcaikban, (Szófia egyik főútvonala még ma is a Felszabadító Sándor Cár Körút neve viseli) addig a finneket rendszeresen elnyomták, különösen Sándor cár és II. Miklós alatt. A finn nép és a kormány elhatározta, hogy zúndadig ellenáll, amíg az emberileg lehetséges.

Műemlékek helyett több repülőgép...

— Az északi országok — jegyezte meg ezután Sauerwein — téves politikát folytattak. Ezek az országok, hosszú éveken keresztül, szociáldemokraták kormányok és Mac-Donald-szerű állam-

sek keltik fel a reményt, hogy

kominternellenes keresztshadjáratra kerülhet sor, hanem a Madridból és Rómából érkező jelentések is.

Feltűnő, hogy a francia lap ezen a ponton éppen II. Vilmos volt német császárt idézi, aki annakidején óva intett az ázsiai veszélytől.

Mi a tanulság?

— A tanulság az, hogy mindaddig, amíg a hatalmas országok hódításokra vágyanak, valamilyen európai országnak a védekezésére kell gondolnia, mert ez az egyedüli eszköz, hogy elvegye — amennyire lehetséges — mások étvágyát. Mindig akkor történik támadás, amikor egy hasonló hatalmas ország egy gyengén felfegyverzett és támogatás nélkül álló állammal áll szemben. Másrészt az események igazolták, — mint Hollandia és Belgium esetében, — hogy a kis országok, amelyek hatalmas szomszédok támogatnak, ellenállhatnak bármilyen nyomásnak.

Miért nem léphet közbe Anglia és Franciaország

— A fenyegetett országoknak nemcsak az a feladatuk, hogy megnöveljék haderejüket, amely a nagyhatalmakéhoz viszonyítva soha nem lesz kielégítő, hanem az is, hogy szomszédos szövetségesekre találjanak, akik szükség esetén megsegítik őket. Csehszlovákia esetében Franciaország és Anglia még nem voltak felkészülve, Lengyelország és Finnország esetében viszont az áthághatatlan földrajzi akadályok miatt nem léphettek közbe.

Igy látja a helyzetét a világhírű francia újságíró, aki legújabb tapasztalatairól nyilván szenzációs cikksorozatban fog beszámolni lapjában, a „Paris Soir“-ban.

URANIA Tel.: 12-32.

Bizik szemünkkel kacagunk a másikkal könnyezünk

Mickey Rooney, Freddie Bartholomew

nagyszerű filmjében „Első baltépes“ („Lord Jeff“)

melyet 7 éves kortól 70-ig mindenkinek feltétlenül meg kell néznie

A hét háborús és politikai eseménnyel a „Vetro“-világhírű adásban. 3-kor ma-té. 5, 7.15, 9.30.

— Maris, mondj egy szót, amely D-vel kezdődik?
— Ohó! Nem csaszsz be! Most már tudom, hogy a Daciát kérdezed, amely anyukának nagy nyereményt hozott a sorsjátéktól.

DACIA

SORSJEGYARÚDOK

Aradi főkelektor: Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

„Arad nem maradhat művészeti vesztégyár alatt“

— mondja Marcus Stefan dr. művészeti főfelügyelő, aki azért látogatott Aradra, hogy a színházkérdésről is tárgyaljon, mert a közművelődési palotát alkalmatlannak tartja színjátszás céljaira

Az Erdélyi Kamara Színház szerdaesti bemutatója alkalmával a Nemzeti Újjászületés Frontja egyenruhájában magas, őszhajú ur foglalt helyet a kicsiny színház első sorában. A váratlan vendég dr. Marcus Stefan színházi vezérfelügyelő volt, aki ellenőrző körútja során érkezett a városba és első útja az új színházba vezetett, amelynek előadását megtekintette. Marcus Stefan dr., aki kitünően beszél magyarul, igen jól mulatott a nevezetű darab ötletes jelenetein és felvonásközben személyesen fejezte ki a színészeknek elismerését és biztosította őket további jóindulatáról. Még az éjszaka folyamán több kávéház- és bárhelyiséget járt végig ellenőrzés végett Marcus Stefan dr., majd körútját csütörtökön délelőtt, délután és este folytatta.

Az egyik étteremben ebédután fogadta az aradi sajtó képviselőit, hogy felelősségteljes feladatáról, a magyar színház, a kisebbségi színjátszás problémáiról és utjának eredményéről nyilatkozzék. Marcus dr. kitünő interjú-alany, nyomban a dolgok lényegére tér és sok érdekes mondanivalóját jegyezhetjük fel az általa régen ismert aradi közönség számára. A színházi vezérfelügyelő éppen harminc évvel ezelőtt járt először Aradon, a Városi Színházban lépett fel mint operabíró, majd a Fehér Kereszt nagytermében és a Kultúrpalotában.

Régi aradi emlékek

— Feleségem és Aca de Barbu, valamint Aurel Crisan társaságában 1925-ben, 1926-ban is énekeltem Aradon, de 1914. előtt, visszamenőleg 1908. óta minden évben vendégszerepelttem itt. Az aradi magyar lapok, — az Aradi Közlöny kritikáját is — őrzöm abból az időből, mondhatom nem fűtültek ki, — teszi hozzá tréfásan — sőt elismeréssel írtak rólam...

— Később, amikor színházi vezérfelügyelő voltam; Szendrei, majd Róna idejében jártam Aradon. Itt különben nagybátyámon, dr. Marcus Mihályon, a Banca Națională cenzorán kívül számos barátom van a városban és valósággal itthon érzem magam. Itt jártam akkor is, amikor úgy volt, hogy a város elveszi a színház diszlettárát, mint szakértő működtem közre. Ismerem a város minden közművelődési tevékenységét. Ismerem a Filharmoniai Társaságot, a Zenedét, ezek iránt egyébként most közelebről is érdeklődöm és szeretnék segítségükre lenni, amennyire rajtam mulik. Jó tanáccsal, vagy felsőbb helyen való intervencióval kívánok ezeknek a fontos intézményeknek helyzetén javítani. Egész évben mindenki számára nyitva áll az ajtó, a jogos és indokolt panaszokat meghallgatom, hogy ilyenformán nyomban segítségükre legyek.

Ezután a vezérfelügyelő az új színházalakulatról beszél és kijelenti: örömmel tölti el az a tény, hogy jó kezekre bízta az aradi engedélyt, mert úgy látja, hogy a város közvéleménye is elismeréssel emlékezik meg a kisebbségi színház eddigi munkájáról.

— Szeretném, hogy a jövőben ne használhassa ki senki a közönség hisztériáját és jóindulatát és azok, akiket pártfogolnak, rá is szolgáljanak erre. Tekintettel arra, hogy ezekről a színházalakulatokról is elvárjuk, hogy megfeleljenek a kulturális célnak, lehetővé akarjuk tenni felsőbb hatóságaimmal egyetemben, hogy kisebbségi színházak működése elé se gördüljön semmi akadály. Büszkén mondjuk, hogy éjjel-nappal dolgozunk az

igazi kulturmunka érdekében. Egyedüli, de határozott óhajunk, hogy a műsor összeválogatása irodalmi szempontból a mai követelményeknek megfelelően. Örömmel töltene el, ha felsőbb hatóságaim jóváhagyása mellett tényleges eredményt tudnék elérni.

— Ezzel kapcsolatban természetesen boldog lennék, ha a bejövő darabok is minél sürribben szerepelnének műsoron, hiszen ez új vérkeringést vinne munkába. Éppen a színházi irodalom az, amely úgy sem sajátjához ki egy nyelvré és amely a legnagyobb mértékben szolgálhatná a román—magyar kultúrközeledést. Magam olyan szerencsés helyzetben voltam, hogy tagként szerepeltem abban a bizottságban, amely a román—magyar kultúra közeledés létrehozásán fáradozott és már sok szép sikert ért el. Álláspontom ma ugyanaz, mint tizenhét — vagy husz esztendővel ezelőtt: a közeledés létrehozható és szükséges.

— Egyébként nem vagyok a sok beszéd embere. Multam elég biztosítottam arra, hogy amit tervezek, keresztül is viszem fáradhatatlan munkával. Ide úgy jöttem, mint ember és mint kartárs és mindenkivel így is tárgyalok. De áll ez minden művészeti ágra: a zeneművészetre, a képzőművészetre stb. Itt azonban a nagyközönség és a sajtó segítségét is kérem. Kérem elsősorban a képzőművészek érdekében, akiknek egzisztenciális érdeklődésük, hogy a közönség óvakodjék a hitvány utánzatoktól, hamisítványoktól, mert erre nemcsak a művész presztízse, de tulajdonjogi kérdése miatt is szükség van. Mindenkor rendelkezésére állok úgy a közönség köréből hozzám fordulóknak, mint a

A színházi engedélyek ügye

A vezérfelügyelő a továbbiakban a készülő új színházról beszél, majd pedig másik fontos napirendi problémáról, a szerzői jogdíjak ügyéről. Itt önkénytelenül is felvetődik a kérdés: miért kell Mozart művei, vagy például Shakespeare munkái után szerzői jogdíjat fizetni? Ezen Marcus Stefan dr. is mosolyog, sőt nevetve jegyzi meg:

— Tiszteletből. Ez valóban a régi törvények fogyatéksége, de csak akkor ojdódhatik meg, ha majd az új törvény életbelép. Természetesen tanulmányozás alatt áll még több ilyen visszacsúszás és remélhetőleg közmegelegedésre intéződik el.

— Annyi azonban már most tény: az engedélyek ügye már nem tart hetek vagy hónapokig húzódó utánjárásba. Ha valaki szükséges iratokkal rendelkezik, minden további nélkül megkapja zene, színházi, kabaré stb. engedélyét. Ugyanez áll az előadásra kerülő darabok cenzurázására: ez is azonnal történik. Magam végzem ezt a munkát és két hónap alatt Sokrates-től kezdve Erdélyi Mihályig, minden darabot végigolvastam... Elképzelhetik, hogy nem volt könnyű munka...

Természetesen minden amatőr ítkos drámaíró munkáját is el kell olvasnia Marcus dr.-nak és ez tényleg nem irigyléreméltó feladat, de a vezérfelügyelő szíveslélekkel végzi kötelességét.

„Férjem nem hitt a szememnek!“ Azt mondja hogy 10 évvel látszom fiatalabbnak

„Valóságos csoda“, ezek íme, elmondom, hogy voltak Georges sz. hogyan is értem el ezt vai. Két hónap előtt még ráncokkal és voualakkal volt tele a homlokom, a szám és szemem környéke. Tényleg úgy néztem ki, mint egy „középkorú“ nő. Most összes barátomim megcsodálják ráncmentes, üde bőrt és tökéletesen tiszta arcomat. Lefektvés előtt a híres párisi rózsaszínű Tokalon bőrtápláló krémet használtam. „Biocel“-t tartalmaz, azt a sejtzövet-újraépítő és fiatalító szert, amelyet egy ismert világhírű dermatolog fedezett fel. Nappal a fehér Tokalon krémet használtam, hogy arcbőrtöm tisztán és ruganyosan tartsam, megőrizsem a pattanásoktól, mitesszerektől és megakadályozzam a porusok kitágulását. Most tubusban is kapható Lei 45.-től.

művészeknek, akiket minden eszközzel megvédelmezek.

Az aradi színházkérdésre terelődik a szó és kiderül, hogy ez egyik főoka dr. Marcus Stefan aradi látogatásának. Az aradi Városi Színház tűzveszélyes volta miatt kényszer-szünetet tart. Ez kulturális szempontból igen nagy veszteséget jelent.

Megbeszélés a város vezetőségével

— Csütörtök délután érintkezésbe lépek Vlad Alexandru tábornok ur polgármesterrel, valamint Bejan Romulus dr. alpolgármesterrel, akikkel együtt ezt az égető problémát megakarom oldani. Szinte lehetetlen helyzet, hogy művészi „vesztégyár“ alá kerüljön ez a város, melynek közönsége jó operaelőadáshoz, nagyobb méretű színházi előadáshoz, táncszínházhoz vagy hasonló látványosságokhoz szokott, s most ezeket nélkülözni kénytelen. Talán sikerül megoldást találni, hogy ez a kérdés is rendeződjék. A Közművelődési palotának szerintem meg kell maradnia annak, amit hivatva van betölteni, tehát ez színház, vagy más hasonló természetű előadás céljaira nemcsak hogy nem megoldás, de nem is megfelelő.

A beszélgetés tulajdonképpen már be is fejeződött. Bucsuzáskor még elmondja Marcus dr., hogy Aradról Temesvárra utazik, ahol a királyi helytartónál jelentkezni kíván a kihallgatáson. Innen Kolozsvárra utazik, ahol leánya éppen a multhéten debütált az Operaház színpadán és a jövő héten második szerepében a Rigolettóban lép fel.

BÉRCZI GYÖRGY

Constantinescu pénzügyminiszter tanácskozása a bankok és nagyvállalatok vezetőivel

a hadfelszerelési bónok kibocsátásával kapcsolatban.

Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu pénzügyminiszter csütörtök délelőtt nagyfontosságú megbeszélést folytatott a nagy ipari vállalatok és bankok vezetőivel. A hadseregfelszerelési bónok kibocsátására vonatkozóan folyt le a megbeszélés, amelyen valamennyi résztvevő megelégedését fejezte ki a hadsereg felszerelésének a meggyorsítása felett

CORSO Tel.: 20-65.

Ma premier!

5, 7.15, 9.15.

A legizgalmasabb cirkuszfilm: az

„Asszony és a leopárd“, Herta Feiler, Paul Hörbiger

Legújabb Paramount és Ufa háborús híradók.

Minden szünetben fellép a világhírű Zsonglőr-pár:

Hamilton-festvérék

Egy és egynegyed millió leit jegyeztek le Aradváros polgárai az új hadfelszerelési kincstári jegyek jegyzésének első propaganda-értekezletén

Stinghe Dumitru vezérkari ezredes-prefektus beszéde az új kincstári jegy-kibocsátás előnyeiről — Huszonnyolc tagú bizottság vette kezébe a jegyzések ügyét Aradváros területén

4 és fél %-ot hoznak az új hadfelszerelési kincstári jegyek

Csütörtökön délután nagyszabású értekezlet ült össze a vármegyei prefektúrán Stinghe Dumitru vezérkari ezredes-prefektus meghívására. Megjelentek a város valamennyi egyházi, pénzügyi, gazdasági, szakmai testületének képviselői, továbbá a kereskedelmi, az intellektuális és a gazdasági élet virilisei, a hatóságok fejei, akik az értekezlet előtt már üdvözölték Stavrescu tüzértábornokot, a hadfelszerelési miniszterium kiküldöttjét. A megjelenteket lelkes beszéddel üdvözölte Stinghe Dumitru vezérkari ezredes, vármegyei prefektus, aki előadta, hogy a kormány megkezdte az új hadfelszerelési kincstári jegyek (bon) kibocsátását. A bonok 4 és fél százalékos kamatot hoznak. Előnyük az, hogy a lejárat előtt is joga van a bon tulajdonosának arra, hogy a jegyzett összeg egy részét visszakapja. A kincstári jegyek részben 3 évi és részben öt évi lejáratra szólnak. Az előbbiből 20 százalékot, az utóbbiból 30 százalékot lehet visszakapni a lejárat előtt (talón)

— A hadfelszerelési kincstári jegyek névértéke 1000, 2000, 5000, 10 ezer, 50 ezer és 100 ezer lei lesz. A kamatokat minden év december és június 1-én fizetik ki. A kincstári jegyeket az állam a lejáratkor névértékben visszaváltja.

— Az új kincstári jegyeket el lehet lombardozni a Banca Națională-nál, valamint a többi állami pénzügyintézetnél. Névértékben használhatók óvadékképpen az árjelzéseknél. Lejárat előtt 15 nappal mindenféle adót ki lehet vele fizetni. A magánintézetek, amelyek bizonyos mennyiségű készpénzt tartoznak tartani, jogosultak a készpénz helyett az új kincstári jegy részlet-talónját megvásárolni s kasszájukban őrizni. Ezáltal az improduktív tőkét még gyümölcsöztethetik is.

— Az új kincstári jegyeket a Banca Națională-nál, a pénzügyigazgatóságokon, a postafelügyeletnél, valamint a felhatalmazott pénzügyintézeteknél lehet jegyezni.

A megyei prefektus, miután tüzetesen ismertette a jegyzések gazdasági és értékonzerváló előnyeit, javasolta, hogy az értekezlet válasszon tagjai közül egy 15—20 tagú bizottságot, amely magáévá téve a fenti szempontokat, a szükséges gyűjtés munkáját lefolytatja. Az elhangzott javaslatok nyomán az alábbi bizottságot választották meg:

Elnök: **Stinghe Dumitru** vezérkari ezredes, megyei prefektus. A bizottság tagjai: **Vlad Alexandru** tábornok, polgármester, **Dražulina** tábornok, **Graur Dumitru** ezredes, **Ladosan Nicolae** törvényszék főelnök, **Mateescu Stefan**, a Kereskedelmi s Iparkamara elnöke, **Neagota Iuliu** kivetési pénzügyigazgató, **Iercan Nerva**, **Andrényi Lajos** báró, **Goldis Elena** asszony, **Nagy Imréné** báró **Bedeus Zelma**, **Tamasdan Liviu**, a B. N.-fiók igazgatója, **Tausz Jenő**, **Müller Vendel dr.**, **Ascaniu Crisan**, **P. Szócs Didák**, **Domán Sándor**, **Albu Simion**, a Munka kamara elnöke, **Seculin Sava**, **Igrisan Cornel**.

A megválasztott bizottság huszonegy szakcsoportra osztja fel a várost és rendszeresen végiglátogatja gyűjtőivel a polgárokat, hogy bárki olyan összeget jegyeztesse, amekkorának jegyzését és kifizetését angyai körülményei lehetővé teszik. Stinghe prefektus kijelentése szerint ilyen alapon Aradváros polgársága egymaga, akár 50 millió leit is lejegyezhet, így vállalva részt a kormány hadfelszerelési tevékenységének feladataiban. A megye területén is ugyanilyen alapon fogják a jegyzések gyűjtését megkezdeni.

A megyei prefektus ezután személyesen

nyitotta meg a jegyzések listáját, amely rövidesen az alábbiak szerint alakult ki:

Név	Le
Stinghe Dumitru ezredes	50.000.—
Vlad Alexandru tábornok	50.000.—
Ioan Nica dr.	8.000.—
Cirici Aurel	20.000.—
Dr. Ispravnic Sever	20.000.—
Pop C. Istvánné	30.000.—
Mateescu Stefan	30.000.—
Rafiroiu Remus	50.000.—
Ludosan Nicolae	10.000.—
Ioan Tatu	10.000.—
Iercan Nerva	20.000.—
Furica Alexandru	10.000.—
Ielariu Nic.	10.000.—
Avramescu Vasile	10.000.—
Radó Gyula	10.000.—
Dr. Romulus Cotiolu	10.000.—
Albu Simion	10.000.—
Tureanu Nicolae dr.	10.000.—
Manea Dimitrie	10.000.—
Gheorghe Ienciu	30.000.—
Pascuti Sever dr.	20.000.—
Comsa Emanuel	20.000.—
Petre S. Ionescu	20.000.—
Dési Károly	10.000.—
Miron Butariu dr.	10.000.—
Stan Teodor	10.000.—
Omescu Cornel	10.000.—
D. Graur ezredes	10.000.—
Hámory László dr.	10.000.—
Domán Sándor	20.000.—
Burz, Cornel	50.000.—
Szabó Miklós	50.000.—
Mera Terentia	60.000.—
Kornis Martia	10.000.—
H. Haralamb	10.000.—
Ing. Pop	5.000.—
Wagner-testvérek	20.000.—
Printz Mór	15.000.—

Berger Mór	15.000.—
Mahrer Károly	10.000.—
Apponyi-testvérek	20.000.—
Szentgyörgyi Emil	20.000.—
Lusztig és Berger	20.000.—
Kornis-testvérek	25.000.—
Hilbert József	20.000.—
Pohák-téglagyár	50.000.—
Wilhelm Hermap	10.000.—
Friedland Ionel	10.000.—
Désiné	5.000.—
Grói, Nemes és Schwarz	15.000.—
Melchior Iván	10.000.—
Grünstein (Tapitextila)	20.000.—
Grünstein (Tapitextila)	20.000.—
Seculin dr.	15.000.—
Mészgyár	50.000.—
Ing. Dumitrescu	10.000.—
Färber Lajos	40.000.—
Ioan Drincu dr.	50.000.—
Antoni Grama	10.000.—

A jegyzések bejelentésének végével, amelyeket az egybegyűltek megtapsoltak, Stinghe prefektus bejelentette, hogy a jegyzések gyűjtőbizottsága pénteken, ma délután öt óra körül tartja első értekezletét a vármegyháza kis tanácstermében, hogy gyakorlati teendőiről tanácskozzék. Mateescu Stefan, majd Omescu Cornel bejelentései után az értekezlet a megyei prefektus köszönszavaival ért véget, amelyben leszögezte, hogy Aradváros polgársága már az első alkalommal megmutatta, hogy tudatában van az idők felelősségének és saját kötelességének egyaránt, hiszen az első jegyzések összege máris **egy millió 203.000 leit**, tehát közel **egy és egy negyed millió leit** eredményezett.

XII. Pius pápa:

„Idővel az elméletek kiélik magukat...”

A római egyházfejedelem feltűnésteltő beszéde

Vatikánvárosból jelentik: A Szentszék mellett akreditált új olasz nagykövet megbízólevelének átadása alkalmával XII. Pius pápa beszédet mondott és ennek során többek között a következőket jelentette ki:

— A Vatikánnak a béke érdekében kinyilvánított törekvéseit nagymértékben megerősítette az a tény, hogy az igazságosságról alkotott alapvető felfogások és az emberek közötti szeretet feledésbe merült. Ez azoknak a hamis elméleteknek és felfogásoknak tulajdonítható, amelyek az utóbbi időben napvilágot

láttak. Idővel azonban ezek az elméletek kiélik magukat és már most észrevehető, hogy a szemek az igazi világosság felé fordulnak. (Rador.)

XII. Pius pápa egyébként csütörtökön szótartott intézett a tábori lelkesekhez is és kérte őket, hogy katonai hivatásuk teljesítése közben se feledkezzenek meg arról, hogy keresztények. A pápa elismerő szavakkal nyilatkozott Olaszország magatartásáról, hogy nem avatkozott bele a konfliktusba és ezáltal módjában áll hathatósan közreműködni a béke helyreállítására érdekében.

Megszökött fogságából két lengyel tengeralattjáró

Sikorsky lengyel miniszterelnök az angol király kíséretében a fronton

Londonból jelentik: Két lengyel tengeralattjárónak sikerült a Keleti-tengerből kiszöknie és a lengyel tengeralattjárók csatlakoztak az angol flottához. Ugyancsak londoni jelentés szerint három lengyel torpedóromboló már hosszabb idő óta működik az angol flotta keretein belül.

Sikorsky lengyel miniszterelnök csütörtökön elutazott a franciaországi Angersből, a lengyel kormány székhelyéről és a harctérre vette útját. A lengyel miniszterelnök az angol

király kíséretéhez csatlakozik és követi az angol uralkodót a harctéri szemleútján.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.
Ma szenzációs kettős műsor:
I. **A jeghercegnő**
Sonja Henie, Don Amache és a Ritz-testvérekkel.
II. **S U E Z**
Tyrona Power, Loretta Young és Annabella-val
A szünetben felépnek PAT és PATACHON
a világhírű zenebohócok.
Új FOX-híradó a legújabb háborús eseményekkel.
Előadások: 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Eugenie J. Harriman diplomata-asszony, aki művészi zongorajátékával egymaga szabadította ki a „City of Flint”-et a szovjet-fogságból

Világhatalmak diplomata-nőinek izgalmas párba az uralomért Észak államai fölött...

Az amerikai „City of Flint” kereskedelmi gőzös esetéről hetekig írtak a világ összes lapjai, de kevesen világították meg közülük Harriman asszonynak, az Egyesült-Államok oslói követének szerepét, aki ezuttal vitva legélesebb harcát Kollontai asszonnyal, a Szovjet stockholmi követével szemben.

A norvég külügyminisztérium bejárata előtt, melynek empire-stílusban épült bejáratánál livrés portás áll, világosszürke autó állt meg. A „C. D.” diplomáciai jelzésű kocsiból fehérhajú, vékony hölgy szállt ki, aktatáskával a karja alatt. Felsietett a nagy lépcsőházban a külügyminiszter előszobájába, ahol a titkár nagy reverenciával fogadta. A fehérhajú hölgy helyet foglalt és a titkár azonnal bejelentette a miniszternél Eugenie J. Harriman asszonyt, az Egyesült-Államok rendkívüli miniszterét, aki Rooseveltnél képviseli a norvég királyi udvarnál, Kohlt miniszter az ajtóig sietett eléje és előzékenyen vezette be az ezuttal magánlátogatást tevő Harriman asszonyt.

Érdekes könyv lepte meg az amerikai könyvpiacot, melynek címe: „A zongorától a politikáig”, szerzője pedig az Egyesült-Államok norvégiai követe. Fiatal zongoraművész volt, amikor a tekintélyes nagyiparozhoz, Jim Harrimanhez, az amerikai vasútkirályhoz ment feleségül. Jim Harriman egy alkalommal a következő szavakkal bucsuzott feleségétől többhetes kanadai útja előtt:

— Ha én egyszer nem leszek már, akkor te folytasd a megkezdett munkámat, mert nem azért dolgoztam egész életemen át, hogy kész művem most idegenek kezébe kerüljön.

Rövid néhány évvel utána, 1912-ben Harriman megbetegedett és többhónapos súlyos betegség után örökre lehunyta a szemét. Akaratának megfelelően özvegye, aki eddig csak a zenének, hangversenyeknek élt, átvette férje munkáját. Egy évvel később az USA szűkebb iparügyi komitéjének lett tagja, ahol, mint egyetlen nő-tag 3 évig dolgozott és ezalatt az idő alatt alapozta meg hírnevét az Egyesült-Államokban, amely az elmúlt világháború folyamán jelentősen megnövekedett. Az uralmon lévő demokrata párt vezető exponense volt Wilson, az akkori elnök, aki a női-iparügyi komité élére helyezte, mely egyesületnek feladata az volt, hogy az amerikai Vörös Kereszt európai munkájának gazdasági szerveztét és működését építse ki. A háború után piHENÉS nélkül dolgozott tovább és amikor 1932-ben Rooseveltnél, a demokrata párttal ismét uralomra került, Harriman asszony újabb politikai aktivitásba lépett. Rooseveltnél két női munkatársat állított maga mellé: Miss Perkins, a munkügyi minisztérium élére állította s Harriman asszonynak diplomáciai megbízatást adott, aki egyetlen női követe az Egyesült-Államoknak és az orosz Kollontai asszonyon kívül a világ második női diplomatája lett.

Amikor Harriman Eugenie első állomáshelyére, Oslóba érkezett, meglepetéssel látta, hogy Kollontai asszony, a Szovjet követnöje, erős pozíciót vívott ki magának és már ekkor elhatározta, hogy a maga módján, eddig is bevált módszerekkel, riválisa előtt ismeretlen eszközökkel fogja az Egyesült-Államok részére meghódítani Skandináviát. Kollontai asszony, egy cári tábornoknak leányaként már 1905-ben, egész fiatal leány korában kommunista propagandát fejtett ki. 1918-ban, a Szovjet első női minisztere lett, a közművelődési tárca élén, míg 1932-ben Oslóba, s most közvetlenül Harriman asszony érkezése előtt Stokholmba került.

Hónapokkal ezelőtt, amikor a háborúnak az előszele mutatkozott csupán, az Egyesült-Államok baráti kapcsolatban álltak a Szovjettel. A kép azonban 1939. őszén megváltozott. Skandinávia Európa egyik forrponjtá válni kezdett. A két diplomata-asszony lázasan versengett egymással. Kollontai asszony Moszkva érdeklődésére akar-

ta terelni az északi államokat, azonban ebben az aknamunkájában megzavarta őt Harrimanné, aki halk, feltűnést kerülő, csendes szavakkal, de annál élesebben világító, alaposan megfontolt érvekkel a semlegességet ajánlotta. A szovjet-ügynökök Kollontay vezérletével minden zugba beférkőztek, a követasszony estélyeket adott, miniszterekhez, újságírókhoz szaladgált, beszélt, előadott, rábeszélte és imponálni igyekezett. Harrimanné pedig csupán Kohlt külügyminisztert látogatta és az ő magas művészi tehetségével Chopin, Liszt és Mozart akkordjain keresztül véggezte diplomatamunkáját és egy-egy közbevetett politikai megjegyzésével, kritikájával győzött.

A nemzetközi sajtó, a „City of Flint” esetétől hangos, Amerika a semlegesség elvének alapján az elfogott amerikai hajó amerikai legénységének a hajóra való visszahelyezését követeli, de Murmanskban, ahol a hajó vesztegelt, a szovjethatóságok ennek a kívánságnak nem tettek eleget. A „City of Flint” német legénységgel indult el a szovjet kikötőből és a norvég partokon horgonyt vetett. A döntés a norvég kormány kezébe került. Egész Amerika figyelme Harriman asszony felé irányult. Kollontaj Stokholmból próbál beleavatkozni, nehogy a murmanski manővert az Egyesült-Államok érdekeinek megfelelően megsemmisítsék. De minden hiába, a „City of Flint” norvég felségvizek foglya, a kikötő hatóságai internálják a német ideiglenes legénységet, az amerikai kapitány újból átveszi a parancsnokságot és a hajón tartózkodó amerikai legénység ismét munkához fog. Amerika fellélegzik, a sajtó dicsőítő szöveget zeng az oslói kormány korrekt magatartásáról. A diadal Mrs. Harrimanné, aki mintha semmi sem történt volna, csendben, távol a forró politika jármájától, intrikák örvényétől, tovább él nagy hivatásának és amikor kiérdemelten gondol Roosevelt bizalmára, ismét előveszi a kottáit és Chopin gyöngyöző melódiáiba feledkezik.

— Rohamosan emelkednek a fémárak. Az Argus jelentése szerint a fém piacon tovább tart az áremelkedés. Az angol ón ára már elérte a kilónkénti 1300 leit, holott a háború kitörése előtt 320 leibe került. A vörösréz ára 42 leiről 120 leire emelkedett. Nikkel, bizmust, horgany és arzén egyáltalában nincs a piacon. Külföldi cégek ab Antwerpenből horganyért tonnánként 101 dollárt, ólomért 127 dollárt kérnek.

— A 3-as vonalon közlekedő városi társasgépkocsi, amely a Mosóczy-telepről a villamosállomás felé haladt, a vasúti felüljáró közelében összeütközött a 137-es rendszámú egylovas bérkocsival. A karambol következtében a bérkocsiban levő asszony kiugrott a kocsiból és oly szerencsétlenül zuhant az utstre, hogy karján és lábán zúzódásokat szenvedett. A baleset következtében mindkét jármű megromlott. Az összeütközést az esőtől sikossá vált uttest okozta.

Svájci márkás, arany, ezüst, chrom női és férfi karórák, zsebórák, brilliáns ékszerek, valódi ezüst evőeszközök, dísz tárgyak, dus választékban kaphatók:
Hartmann Kálmán ókszerésznél.
Arad, Bul. Regina Maria. Minorita-palota.

— A Hakoah új klubhelyiségének megnyitó ünnepsége. Csütörtök este fél 9 órai kezdettel ünnepélyes külsőségek között történt meg a Hakoah sportegyesület Grigorescu-uccai új klubhelyiségének megnyitása. A modern és hatalmas klubhelyiséget több száz főnyi terítéses bankettel nyitották meg, amelyen elsőnek dr. Salamon Béla ügyvéd, az egyesület elnöke mondott bevezetőbeszédet, utána dr. Schönfeld Miklós rabbi beszélt. Ezekon kívül még Lányi Izsa a Hakoah vezetősége nevében, Lakatos Aladár igazgató a neológ zsidó hitközség, Scharstein Jakab az orthodox zsidó hitközség, Nemes Hugó bankigazgató a teinésvári Kadima, dr. Fuchs Albert ügyvéd a Zsidó Nemzeti Szövetség, Grünstein Armimé a Neológ Nőegylet, dr. Goldschmidt Lipótné a Wizo, Vámos Katinka az OSE és Goldschmidt Miklós a zsidó ifjuság nevében mondott üdvözlő beszédet.

Cadum kenőcs meggyógyítja a pattanásokat

Cadum kenőcs megszünteti a pattanásokat és elűnteti azokat. Utána sima és bársonyos arc bőr marad. A bőrbetegségekből származó szenvedéseknek elejét veheti, ha idejében használja e csodás szert. Azonnal megszünteti a viszketettségét, enyhíti és gyógyít minden bőrgyulladás vagy irritációt. Cadum kenőcs felülmulthatatlan kiütések, sebek, pattanások, csalánkiütés, rüh ótvár, furunkulus, bőrhámítás, aranyér, és rovarcseppek ellen.

44.155 lei gyűlt össze

a mai napig a magyar népközösség
segélyaktojára az Aradi Közlöny
nyilvántartásában

Az aradi magyar népközösség tagjainak önkéntes adakozása a karácsonyi nyomorcsnyhítésre tovább folyik: az önkéntes adományok összege egyedül az Aradi Közlöny nyilvántartásánál már túlhaladta a 40 ezer leit, — minden leit, amit jószívvel adtak, bizonyos, hogy egy könnyet töröl le... A legcsekélyebb összeg is nyomort enyhíthet, mert ha mindenki ad, annyi összeg gyűlhet, hogy néhány nyomorúságban elesett embernek legalább a karácsonyi ünnepekre néhány gondtalan napot szerezhetnek.

A mai napon hozták a következő önkéntes adományok érkeztek:

EDDIG BEFOLYT:	43.805 lei
R. J.	100 lei
Csikv Gyula	100 lei
Jager György	50 lei
Tischler Sándor	100 lei

1939. XII. 7-én összesen: 44.155 lei

Az Iparos Kulturházban levő hivatalos népközösségi irodába a mai napon a következő adományok érkeztek be:

Dr. Grunáz László	200 lei
A. A.	500 lei
Braun N. Antal	500 lei
Dr. R.	100 lei
Özv. S. K.: élelmiszerek	

Összesen 1300 lei

— Nyugdíjasok figyelmébe! Az aradi és aradmezei köz- és magánnyugdíjasok egyesülete értesíti tagjait, hogy szombaton, december 9-én délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes- és pótagjait is ezezzel meghívja. Mindazon tagok, akik nyugdíjilletményeiket a CFR központi pénztáránál kapják, az életbenléti bizonyítvány beszerzése végett sürgősen jelentkezzenek azok pedig, akik a pénzügyigazgatóságon veszik fel illetményeiket, 1940. január 9-től kezdve jelentkezzenek nyugdíjkönyvükkel, személyazonosság igazolványukkal és állampolgársági bizonyítványukkal.

— Tető-tűz a Sava Raicu-uccában. Tegnap este arról értesítették az aradi tűzoltóságot, hogy Crişan Ilie, Sava Raicu-ucca 31. szám alatti házában tűz keletkezett. A tűzoltóság nagy készültséggel vonult ki a helyszínre s rövidesen gátat vetettek a tűz terjedésének. A tűz a padláson keletkezett és a tetőszerkezetet rongálta meg.

Személyesen győződjön meg!

Legolesobbán ünnepek előtt szőlőt, almát, fűgét, mandarint, grapefruitot, narancsot, frissen érkezett árukészletből csak

Wagnernénál vehet. Bul. Reg. Maria 19.

— A Zsidó Kulturház vasárnap esti Chanukka-ünnepélye iránt élénk érdeklődés nyílvánul meg. A gazdag műsor megnyitó beszédét Lakatos Aladár hitközségi elnök mondja, a gyertyagyújtást Weisz Sándor főkantór végzi, míg az innepi beszédet és zárószót dr. Schönfeld Miklós, illetve dr. Herzog Sándor tartják. Ezenkívül szavaltatok, zongora- és énekzárók stb. teszik változatossá az innepi műsort. Kezdeté pontosan 9 órakor. Belépés díjtalan. (Str. Consistorului 18.)

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK.

PÉNTEK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedraliei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 10
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăseşti 68.

SZOMBAT:

HAIJOS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria &
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu.

SPORT KÖZLÖNY

Amíg egy bajnoknő eljut odáig...

Beszélgés Raphael Évával, az AAC országos gyorsuszó-bajnoknőjével, aki ezentul atlétikai babérokat is akar aratni

A régi aradi sport, amely minden ágában előkelő helyet foglalt el valamennyi sportgócpontra közt, az utóbbi években visszaesést mutat. Egyetlen sportág sem mutathatott fel a közelmúltban olyan eredményeket, amelyek az aradi sport színvonalát ismét a régi magaslatra helyezték volna vissza. Mégis van azonban olyan aradi vonatkozású sport-siker, amely kiválóságánál fogva megérdemli, hogy foglalkozzunk vele.

Raphael Évától van szó, a kiváló gyorsuszó-bajnoknőről, aki ezévi valamennyi versenyén győzött. Sőt idén meg is javította a 100 méteres női gyorsuszás országos csúcseredményét.

Felkerestük az AAC fiatal bajnoknőjét, akitől mindenekelőtt aziránt érdeklődtünk, hogy miként következett be gyors fejlődése az uszásban.

— Mindössze öt éve foglalkozom komolyan uszással és hangsúlyoznom kell — mondotta Raphael Éva — hogy minden sikerem ugyszólván kizárólag egyesületemnek, az AAC-nak köszönhető. Öt évvel ezelőtt, valamint 1935-ben csak az aradi Maros-bajnokságon vettem részt, ellenben 1936-ban már mozgalmasabb sport-esztendőm volt. Egy lipjai verseny alkalmával felfigyelt rám a temesvári ILSA edzője és egy esztendőn át ennek az egyesületnek a színeiben versenyeztem. Ekkor már jelentős sikert könyvelhettem el.

Eforiában a marosvásárhelyi Balóné mögött a második helyen végeztem a 100 méteres gyorsuszásban. A siker további komoly munkára ösztönzött, annál inkább, mert váltónk is első lett és egyéni sikerekre pályáztam.

— Az olimpia ideje alatt Csik dr. emlékeztetés győzelme után, — mint mindenki, aki uszással foglalkozott — én is az ő „rajongói” sorába léptem. Levelet írtam Csik dr.-nak, amelyben hivataloztam eddigi eredményeimre és az olimpiai bajnok kedvesen választott tanácsokat adott.

— Az olimpia utáni évben ismét az AAC-hoz kerültem vissza, miután csak „kölcson” szerepeltem a temesvári ILSA-nál és 1937-ben a nagy-szebeni országos uszó-bajnoki versenyen ismét második helyet szereztem. Ugyanebben az év-

ben Marosvásárhelyen a Savu-kupa versenyei során a 100 méteren még mindig csak a második helyen végeztem, de 50 méteren, ezuttal először, legyőztem Balónét.

— A következő esztendő: 1938. már a teljes sport-siker jegyében folyt le. Megnyertem a második nagyszabású uszó-bajnoki versenyen az 50 és a 100 méteres gyorsuszást és ezt a sikert az illetékesek annál értékesebbnek tartották, mert a versenyre csak az aradi Simay-uszodában készülhettem. A siker, az eredmények nem tettek elbizakodottá, hanem tovább folytattam a komoly és céltudatos munkát, amely végül is eredménnyel járt: ez évben sikerült megjavítanom a temesvári kerületi uszó-bajnoki versenyen a 100 méteres női gyorsuszás országos csúcseredményét. Később a bucsuresti-i országos bajnoki versenyen, bár a rendkívüli hideg víz miatt az új csúcsonál gyengébb időt usztam, mégis megnyertem a bajnokságot.

Eddig tart Raphael Éva beszámolója és a sok sport-sikert érme, plakettek és serlegek sokasága teszi emlékeztetővé. Fényképalbum kerül elő, amelynek képei Raphael Évát a különböző versenyek után ábrázolják.

Még a jövő terveit iránt érdeklődünk.

— A kereskedelmi leányiskola elvégzése után — mondotta Raphael Éva — amelynek magántanulója vagyok, a testnevelési főiskolán szeretném tanulmányaimat folytatni s tornatanárnői oklevelet szerezni. Természetesen a versenyzést nem hagyom abba, sőt ezentul — ha lehet — még nagyobb igyekezettel és komolysággal fogok felkészülni a verseny-idényre. Az uszás mellett az atlétikával akarok még foglalkozni és nagyon szeretnék kijutni a Balkán-Bajnokság versenyére.

Sok szerencsét kívánunk Raphael Évának a további sikeres szerepléshez és egész Arad sport-társadalmának köszönetét tolmácsoljuk azokért az értékes teljesítményekért, amelyekkel Arad sportjának dicsőségét szerezte.

Gellért László.

Négy válogatott mérkőzés szerepel a tavaszi nemzetközi műsoron

Február 27-én folytatódnak a Román Kupa mérkőzések

Bucuresti. A tavaszi végleges labdarugó-műsor összeállítására folyamatosan van és minden valószínűség szerint a Román Kupamérkőzések már február 27-én folytatódnak. A mérkőzések szerint február 27-én, április 7-én, április 23-án és május 1-én (döntő) bonyolítanak le a Román Kupa hátralevő mérkőzéseit.

A nemzetközi műsor is gazdagnak ígérkezik és eddig négy meccs szerepel a válogatott programon:

- Március 31: Románia—Jugoszlávia.
- Április 14: Olaszország—Románia.
- Május 19: Magyarország—Románia.
- Június 9. vagy 16: Németország—Románia.

Huniade és Emil Kroner

Az a két játékvezető, aki a nemzeti bajnokság őszi idényében a legtöbb mérkőzést vezette az A) ligában. Az A) liga 66 őszi mérkőzését a következő játékvezetők vezették:

- 6 mérkőzés: Huniade, Emil Kroner.
- 5 mérkőzés: Piky Kroner.
- 4 mérkőzés: Russu dr., Ceureanu, Ritter.
- 3 mérkőzés: Morar dr., Varfolomeu, Ionescu Tope, Tica Ijescu, Oljeanu.
- 2 mérkőzés: Tautu, Busa, Jean Petrescu, Costel Radulescu, Crufescu, Vuia.
- 1 mérkőzés: Mihai Augustin, Bruckner, Paulint, Creftu, M. Niculescu, Pálffy, Székely, Muresan, Darázs, M. Petrescu.

O A magyar nemzeti bajnokság góllövölisztáján továbbra is Nemes vezet 13 góllal. Mögötte a sorrend a következő: 11 gól: Cseh. Sárosi dr., 10 gól: Kiszely, 9 gól: Mórócz, Nagy, Olajkár II, Turay II., 8 gól: Fédasi, 7 gól: Lukács, 6 gól: Ádám, Dóri, Dudás, Kolláth, Szendrői, Tóth III.

O HALLATLANUL NAGY ÉRDEKLŐDÉST váltott ki az aradi sportközönségből a Sport és Kritika jubileumi száma és a minden egyes, 14 oldal terjedelmű laphoz mellékelt sportévkönyv. A kedvelt sportlap ünnepi száma rengeteg érdekes cikket, kimutatást tartalmaz, de sok és változatos olvasnivalót találnak a sport iránt érdeklődők a sportévkönyvben is. A nagy érdeklődés következtében a Sport és Kritika jubileumi száma és a sportévkönyv már csak korlátozott számban és csak néhány napig kapható még az egyes elárúsító helyeken.

Radu Ionita nyerte az országos mezei futóbajnokságot

Bucuresti. Szerdán bonyolították le Bucures-tiben az országos mezei futóbajnoki versenyt, amely Radu Ionita győzelmét hozta, míg a csapatversenyt a Viforul Dacia nyerte. Egyénileg: 1. Radu Ionita (Viforul Dacia) 32 p. 59 mp., 2. I. Mircan 33 p. 25 mp., 3. Tarfareanu 33 p. 34 mp., 4. Talmaciu 33 p. 47 mp., 5. Kontz 33 p. 55 mp., 6. Gáll 33 p. 57 mp. Csapatversenyben: 1. Viforul Dacia 19 pont, 2. ASM Brassó 25 pont, 3. Venus 36 pont.

A magyarok nyomban a finnek után következnek a hosszútávon

Néhány évvel ezelőtt alig volt hosszútávfutó-juk a magyaroknak. Most, nyomban a világranglistán első finnek után következnek! Az európai ranglistán a 7, 10, 11, 12, 16. helyet foglalják el. Az idei európai 10.000 méteres síkfutó ranglista a következő: 29:52.6 Mäki finn, 30:07.6 Tuominen finn, 30:10.6 Pekuri finn, 30:10.6 Salminen finn, 30:16 Kurki finn, 30:37.6 Tillmann svéd, 30:49.4 Csaplár magyar, 30:47.4 Lallhoranin finn, 30:47.4 Ischollo finn, 30:49.2 Szilágyi magyar, 30:49.8 Kelen magyar, 30:50.4 Németh magyar, 30:51.2 Tamila finn, 30:57.4 Syring német, 30:58.8 Essinger svéd, 30:59.6 Szabó magyar, 31:00.8 Bevacqua olasz, 31:02.4 Rasdahl norvég, 31:04.2 Helno finn, 31:15.6 Heinsröm finn.

Nátház fenyegeti Önt! A fertőzés ellen védekezzen

VALDA
PASZTILLÁ-val
eredeti dobozban

MŰVÉSZET

Pataky Sándor képművelése az aradi Kulturpalotában

Az elismert tehetségű, Aradon élő festőművész gazdag és változatos anyaggal nyitotta meg aquarelle- és olajfestmény-kiállítását, amelyet mindig nagy érdeklődéssel vár a komoly képzőművészetet kedvelő közönség. Pataky Sándor a múltban lehetett finomságú aquarelle-festményeivel szerzett hírnevet nemcsak erdélyi viszonylatban, hanem az ország határain túl is. A kiforrott művész, ezuttal sem csak a technikailag is fölényes biztonságú vízfestményeit állította ki: új olaj-festményei szintén szerepelnek a kiállításon, széles körben kelte elismerést és meggyőződéses hitet a művész nagyskalájú tehetségében.

Pataky Sándor aquarelle-festményei jellegzetessége a színösszetételükben kifinomodott zűre valló leheletszerűség. A kép összhatása, — bár el- lenmondásnak látszik az előbbi megállapítással, — tömör és egységes, néha olyan hatást vált ki a szemlélőből, mintha nem is könnyű vízfestmény, hanem anyagszerűségében is nehezebb olajfestmény volna. E keftős hatás bizonyítja a fölényes technikai tudását. Különösen az „Ese a kompnál” című Maros-parti festménye, ezenkívül a „Sziklak a vízben”, — amely egységes hatású szinompájával is kiválóan hat, — legjobban tükrözik a művész keftős hatású tehetségét. Az őszi színek haloványosságban is pompáznak a „Vörös ősz” és a „Novemberi szántás” képeken, — és a levegős festészet kis remekei az „Eős felhők”, a „Ködös idő”. A két utóbbi aquarelle a tompa színek által kiváltott borongós hangulat művészi megrögzítése.

Pataky Sándor ezévi kiállításának külön meglepetései, mint már említettük, az olajfestmények: az aquarell-festő könnyű keze nem féved az olaj-technikában sem, megérti a különbséget a két anyag között és még erőteljesebbé válik. Figurális képein, főképen a „Tűz a mezőn” könnyed moz-dulatokat örökít meg. Arcképei a jellem és a jel-legzetesség tükröképei. Csendjetein a színház erőteljes.

Pataky Sándor képművelésének megnyitá-sán előkelő és nagyszámú közönség jelent meg: a múltban rendezett kiállítások vonzották a tömegeket, — az utóbbi néhány nap alatt is sűrűn keresték fel a Kulturpalota kiállítási termét, még azok is, akik már egyszer megtekintették a kiállítást. A másodszori látogatásnál is ujjabb és ujjabb szépségeket fedez fel a szemlélő, aki komoly mű-vész-élmény emlékével lesz gazdagabb... (n. f.)

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik mély gyászunkban, fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. ezuton mondunk köszönetet.

Weinstok-c-calád.

Romániából vár új szindarabokat Budapest színházi világa

A budapesti színházi életnek, amely mindig tudott, ma is tud színes és zajló, pebilincselő és érdekfeszítő lenni, a lelkes és alkotó erdélyi írógárdát, tehát bizonyára a Romániában élő egész magyar kisebbséget érdeklő irodalmi terve van.

A Vigzínházban ma mutatták be Fodor László „Születésnap ajándék” című vígjátékát. A darab karrierjét a kritika alapján nem mindig lehet megítélni. Azzal azonban már is tisztában van az igazgatóság, hogy a soron következő újdonság Bókay Jánosnak, egyik legnépszerűbb és ma talán legnagyobb sikereket arató szerzőnek a bemutatója lesz és hogy a két magyar szerző után — legföljebb még egy bemutató közbeiktatásával — az új és régi erdélyi írógárda színpadi felvonulása következik. A terv Harsányi Zsoltól származik és ő tartja a Vigzínházban állandóan napirenden ezt a kérdést. Harsányi, aki mint színpadi szerző és mint fordító is kiváló, a következőket mondja ebben a — bizonyára az egész romániai közvéleményt érdeklő — nagyfontosságú kultúrügyben munkatársunknak:

— Igenis tervünk az erdélyi magyar írók színpadi munkáinak a fejkarolása. Egész odaadásunkkal állunk az erdélyi magyar kultúra mellett. Roppanó fontos volna, ha Erdélyből színre hozható magyar darabokat kapnánk.

Azután szóba hozta Harsányi, hogy Bucuresztiben egyre másra aratják a sikert a magyar darabok, majd kijelentette:

— Elfogadható román darabokat is szívesen látunk.

Egyébként most Bókay hosszabb időt töltött Kolozsvárott, ahol személyesen vezette bemutatásra kerülő legújabb szindarabja próbáit s ahol — értesülésünk szerint — a színpadi sikerrel legalább is egyenértékű társadalmi sikert ért el.

Itt írjuk meg, hogy a magyar vidéki színházi élet, egyes hírek szerint, újabb átalakulás előtt áll. A sággione a jelek szerint nem vált be. Senki sem lát ebben politikumot. Egyszerűen arról van szó, hogy a vándortársulati rendszert, amely máshol tartani tudja magát, nálunk képtelen megkedvelni. A vidéki színházak életének gyökeres rendezése érdekében különböző tervek merültek fel. A legújabb ilyen terv a — házikézelés. A multban két vidéki város kísérletezett már a házikézeléssel. Szeged akkor százazreket költött néhány év alatt a színházra. Tarnay Ernő volt a színigazgató, aki most Pest egyik legnagyobb sikereket arató főrendezője s a tagok között szerepelt Páger Antal, Gere Lola, s az erdélyi származású Dajka Margit. De melyik város tud a mai viszonyok között százazreket áldozni színházra?

A legnagyobb színpadi sikert az idén tagadhatatlanul Vaszary Gábor aratta. Vígjátéka, a Klotild néni, harmadik hónapja megy minden este és nem kerül le teljesen a műsorról most se, amikor az Andrássy-úti Színház bemutatóra készül. Vaszary Gábor, legalább is ebben a darabban, nem túlfűtött irodalmi ambíció vezeti. Az első felvonás iránt valóságos felkorbácsolja az érdeklődést a sürített akció. A harmadik felvonásban kissé lankadt és ebből kifolyólag erőltetett lesz a kitűnő szerző, akinek legfőbb erénye, a szellemesség egyforma frissességgel szípkázik mind a három felvonáson át.

De akik látják a nem lankadó érdeklődést a „Klotild néni” legutóbbi előadásai iránt is és látják, hogy sokan, de nagyon sokan kétszer, sőt többször is megnézik az előadást, azok azt állítják, hogy a szokatlan mérvű érdeklődés onnan van, mert a Klotild néni előadásán azt a szerzőt hallják a színpadról, akinek Kiss Ferencről a nyár utóján írott cikkeivel nem tudtak bejelni. Ugyanaz a tehetségesség a neveltségesség tevésben, ugyanaz a fintor a gyarló gyöngeségek láttára és ha jól elnéspárgolta a vásárt férfi, ugyanaz a fölényes, de lélektanilag indokolatlan megbocsájtás.

A színházi sablontól eltérő szezonnal indult a Fővárosi Operettszínház. Két vidéki direktor került az élére. A napokban bemutatott második darabnak vidéki szerzői vannak. A primadonna, Patkós Irma eddig mindig vidéken működött és ma már beérkezett pesti primadonná. Pályája java részét a Pesten régen népszerű Kiss Manyi is vidéken töltötte. A legutóbbi előadás egyik remek táblójának hatása alatt, erre a vidéki invázióra célozva, mondta Latabár Kálmán, a ragyogó humorú és eredeti tehetségű nagyszerű színész, aki a szezon elejétől kezdve szereplője a Fővárosi Operettszínháznak:

— Micsoda remek „vidék”.

(P.)

Ugyanabban a hónapban KÉTSZER lehet SZERENCSÉJE

Az Állami Sorsjáték új játékterve havonta két húzást is elő, másként még

TÖBB ESÉLYT

nyújt a nyeretésre és meggazdagodásra.

A két húzáson, december 15-én és 18-án, az Állami Sorsjáték körülbelül

30.000.000 lelt oszt szét.

A december 15-iki sorozat sárga sorsjegyekkel sok KÖZÉP és KIS NYEREMÉNYT oszt szét.

A december 18-iki sorozat kék sorsjegyekkel csakis igen NAGY NYEREMÉNYEKET oszt szét.

Teljesen csak az élvezi havonta az esélyeket, aki egyszerre MIND A KÉT SOROZATON játszik.

Térjen be még ma kedvelt sorsjegytárádjába és vásárolja meg sorsjegyeit, mert nem lehet azokat fenntartani az Ön számára a húzás előestéjéig.

DECEMBER 15-IKI HÚZÁS TERVE
SÁRGA SORSJEGYEK

A december 15-iki sorozat sárga sorsjegyeinek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matcá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

1	1.000.000	1.000.000
2	900.000	1.800.000
3	100.000	2.400.000
4	50.000	2.800.000
5	10.000	3.000.000
6	5.000	3.000.000
7	2.000	2.800.000
8	1.000	2.400.000
9	500	1.800.000
100	20.000	1.000.000
1000	2.000	8.000.000
10000	800	32.000.000

Számtalan december 15-én az U. F. C. B. sorsjáték (anexá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

20	200.000	2.000.000
50	100.000	1.000.000
100	50.000	1.000.000
1000	10.000	1.600.000
10000	1.000	1.600.000
8000	300	7.200.000

DECEMBER 18-IKI HÚZÁS TERVE
KÉK SORSJEGYEK

A december 18-iki sorozat kék sorsjegyeinek húzása alkalmával az Állami Sorsjáték (matcá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

1	5.000.000	5.000.000
2	3.000.000	3.000.000
3	2.000.000	2.000.000
4	1.000.000	10.000.000
10	100.000	2.000.000
20	100.000	10.000.000
1000	10.000	32.000.000

Számtalan december 18-án az U. F. C. B. sorsjáték (anexá) a következő osztható nyereményeket osztja ki:

5	400.000	1.000.000
50	40.000	2.000.000
200	10.000	2.000.000
4000	400	7.600.000

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Svájc bizik hadseregében és természetesen határában

Ha a harctereken az utóbbi napokban viszonylagos csend honol — már ami a szárazföldi hadműveleteket illeti, — a világlapok sokkal nagyobb figyelmet szentelnek a semleges államok és az utóbbi időkben főként Svájc helyzetének ismertetésére. A semleges államok sokkal több „anyagot” nyújtanak a világlapoknak, mint sokszor a háboruban lévő államok.

A lapok közölték a svájci hadsereg főparancsnokának Guisan tábornagnak nyilatkozatát, amely többek között ezeket mondja:

— A svájci hadsereg továbbra is fegyverben marad — mondotta a tábornok — felkészülve minden eshetőségre. Sokkal kisebb áldozat Svájctól hadseregét fegyverben tartani, mintsem bevárni egy esetleges támadást felkészületlenül.

A világlapokban nem régen megjelent Von Epp tábornok terve, amely szerint legbiztosabb eredményt úgy lehet elérni Franciaország ellen, ha Svájcon keresztül rohanja meg a német hadsereg.

A német tábornok terve nagy izgalmat keltett Svájcban. A kis köztársaság lakosságának a száma négy millió s hadseregének békéltetésére 46 ezer ember. A svájci hadvezetőség védelmi taktikájában döntő szerepet játszik a természet adta védekezési lehetősége. Svájc legjobb védekezési vonalát az Alpok adják. Most már az Alpokat hó fedi és semmiféle modern harci eszközzel nem juthat azokon keresztül az ellenség. A szűk átjárókat kevés számú katonasággal is különösen lehet védeni. Nem sokkal jobb a helyzet nyáron

sem — már ami az Alpokon vajó átjutást illeti. — A magas hegyeket nyáron is csak gyalogság tudja megmászni és a védekezésre annyi lehetőség van, hogy azt kis hadsereg is nagyszerűen ki tudja használni. A svájci hadsereg mai létszáma meghaladja a félmilliót.

Svájc lakossága eddig keveset tudott a háborúról. A legtöbbet talán San Hilguito városka érzett már eddig, amely közvetlen a svájci határ mentén fekszik. Ennek a városnak az egyik része Franciaországba esik. Franciaországban van a városka egyetlen temploma és a temető is. Svájcba nyúlik át viszont a francia oldalon lakók földje. Békében a határon való átkelés nem okozott semmi nehézséget, de most, hogy háború van, a francia hatóságok leállították a forgalmat. San Hilgifoiban a háború kitörése óta nem voltak az emberek templomban és ha meghal valaki a község lakói közül, nem a temetőbe fogják eltemetni.

Svájc népe, mindenesetre nyugodt. Biznak bekezeszerejükben, valamint abban, hogy a hadviselő felek tiszteltetben fogják tartani semlegességüket. Addig is a svájci nép — hallatlan emberszeretettel vezérelve — szervezi a vöröskereszt egyezményét és az is ismeretes már, hogy felajánlották a hadviselő felek, hogy szállítsák Svájcba a sebesülteket és ott színtartórumokat rendeznek be az ápolásukra. A különben felszerelt elsőrendűen motorizált félmillió hadserege pedig fegyverrel a kezében áll ott az ország határain, mindent elszántan hazája évszázados függetlenségének védelmezésére.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felhívás Aradváros és Aradmegye kereskedőihöz és iparosaihoz

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a nemzetgazdasági minisztériumnak adott válaszában azt felelte, hogy szívesen öröködjék az árdarágítás megfigyelésére és leküzdésére vonatkozó törvény (snékula) tiszteletbentartása fölött. E sorok után a kamara azzal a felhívással fordul a város és megye összes kereskedőhöz és iparosaihoz, hogy a legnagyobb pontossággal alkalmazkodjanak a törvény rendelkezéseire és az illetékes helyi hatóságok ármegállapító intézkedéseire. Ha, akár a törvény, akár a hatóságok által fogantatott rendszabályok értelmezése tekintetében tájékoztatlanok volnának, forduljanak a kamarához, amely készséggel áll rendelkezésükre tanácsai és gyakorlati utalgatással, a törvény minél méltányosabb alkalmazásának biztosítása végett.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara általánosan azt állapította meg, hogy a kereskedők minden igyekezetükkel azon vannak, hogy megfeleljenek a törvény előírásainak és a helyi hatóságok rendelkezéseinek. Az eddig előfordult árdarágítási eseteket főként a törvény téves

értelmezése, vagy a hibásan összeállított időszakos jelentések idézték elő s inkább az írásbeli teendők rossz elvégzéséből származtak. Ez ideig egyetlen, pontosan körvonalazott, konkrét panaszt sem hozták a kamara tudomására, hanem csak általános jellegű célzásokat.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja tagjai figyelmét arra a körülményre, hogy bármennyire erkölcsi kötelessége is a kamarának tagjai érdekeinek képviselése és védelme, nemcsak, hogy nem fogja azonosítani magát azokkal, akik megszegik a törvény rendelkezéseit s így összeütközésbe kerülnek a közvéleménnyel, hanem maga a kamara fogja megbüntetésüket kérni, a tisztességes kereskedelem jóhírnevének megvédése érdekében. Aki visszaél a fogyasztó-közönség szorult helyzetével, vagy tájékozatlanságával, nem igényelheti a kamarától érdekel képviselést, vagy védelmet. A kamara tárgyilagos kíván maradni s el van szánva rá, hogy üldözze mindazon túllépéseket, amelyek a kereskedői foglalkozást a világ előtt kedvezőtlen színben tüntethetnek fel.

Gondoskodás történik

a vámraktárakban rekedt áruk kiadásáról

Az érdekeltek december 15-ig kell, hogy behozatali engedélyekért folyamodjanak — hatálytalanítanak az importőrökre kivetett bizonyos büntetéseket

C. Angelescu nemzetgazdasági miniszter utasítására az illetékes szervek a lehető legrövidebb idő alatt intézik el a behozatali és a fizetési engedélyek kiadását. A külkereskedelmi hivatalban napokon át túlóráztak ennek a kérdésnek megoldása érdekében. A minisztérium mindenképpen meg akarta szüntetni azt a helyzetet, amelynek következtében óriási devizamennyiségek gyűltek össze az exportőrök kezében. Így csak a fűrészáru exportőröknel 200 ezer angol font hajmozdított fel, amelyet nem tudtak értékesíteni, mert a külkereskedelmi hivatal még nem adta ki a behozatali és fizetési engedélyeket. Jelenleg már egész sor behozatali és fizetési engedély került kiadásra, úgy hogy megnövekedett a devizák iránti kereslet.

Ilie Mecu, a nemzetgazdasági miniszterum vezértitkára utasítást adott, hogy rövid időn belül adják ki a vámhivatalokban rekedt és behozatali engedély nélkül érkezett árukat. Az érdekeltek december 15-ig behozatali engedélyeket kell kérjenek ezekben az ügyekben. A minisztérium elhatározta, hogy a behozatali engedélyeket kiadják az áruk címzettjeinek s

megakadályozzák, hogy az áru harmadik kézbe kerülve megdráguljon. Megkönnyítik az áruk behozatalát azokban az esetekben, amikor címzett nem kapott behozatali engedélyt, mint azon esetekben, amikor behozatali engedélyének érvénye lejárt. A behozatali engedélyek határidejének meghosszabbítása csak azon áruk esetében történik, amelyek már régebben a vámhivatalokban fekszenek. Nem lehet azonban szó a behozatali engedélyek határidejének általános érvényű meghosszabbításáról, mert ez a határidő változatlanul három hónap marad.

Általában szabályozni akariák a 70 százalékos kerethez tartozó devizák forgalombahozatalát olyképen, hogy az a kivitelől számított 42 napon belül megtörténjen és ilymódon megakadályozzák az üzérkedést.

Tanulmányozás tárgyát képezi az is, hogy miképen oldják meg azon importőrök kérdéseit, akiket bizonyos kihágások miatt azzal büntettek, hogy behozatali engedélyt nem kaptak. Előreláthatólag ezeket a büntetéseket érvénytelenítik.

= Kaufmann Oszkár kilépett a „Banca de Credit Roman” igazgatóságából. Bucuresti. (Rador.) A Banca de Credit Roman nevű pénzügyi igazgatósága Kaufmann Oszkár volt vezérigazgatójának az igazgatóságból történt kilépését elfogadta. Ugyanekkor Halton és Gouin igazgatók is lemondtak. A megüresedett helyekre igazgatósági tagokká Mihai Boerescut, dr. Victor Moldovant és D. V. Ioant választották.

December 23-ig finomabb liszteket is örölhetnek a falusi vámmalmok

A pénzügyminisztérium közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy a hengerekkel dolgozó falusi vámmalmok (parasztmalmok) december 8-ika és 23-ika között finomabb minőségű lisztet is örölhetnek a falusi lakosság részére. A rendelet szerint minden családfe részére legfeljebb 50 kiló finomabb lisztet lehet a fenti időközben örölni. Azok a malmok, akik ezt a karácsonyi kivételt igénybe veszik, kötelesek a hengerek hosszúság minden folyómétere után 1000 lei illetéket fizetni a kincstárnak. Ezt az illetéket előre ki kell fizetni, mert a pénzügyi hatóságok csak ebben az esetben vehetik le a finomabb liszt részére szolgáló nyilásról a pecsétet. December 23-ikán a kincstári közegek a pecsétet visszahelyezik a hengerekre.

A CFR vezérigazgatója az utasszállítással kapcsolatban a jelenlegi helyzet fenntartását kéri

A legfelsőbb szállítási bizottság legutóbbi ülésén felszólalt Macovei mérnök, a CFR vezérigazgatója, aki részletesen beszélt a magánvállalatok tulajdonában lévő autóbusszokkal és teherautókkal való szállítás kérdéséről. A CFR vezérigazgatója annak az álláspontjának adott kifejezést, hogy mindenekelőtt különbséget kell tenni a személy- és csomag-, valamint az áruszállítás kérdése között, tekintettel arra, hogy ez két külön problémát képez.

Az utasszállítás kérdéséről szólva, azt hangsúlyozta, hogy a CFR a közérdek, valamint a nemzetvédelem szempontjából a legfontosabb szállítási tényező, amely nem törekszik külön haszonra. Utalt arra az egyezményre és törvényre, amelynek értelmében a CFR számára az autóbusszal történő személyszállítás megszervezését is biztosították és amelyre való tekintettel a CFR már jelentős befektetéseket eszközölt. A CFR hajlandó újabb áldozatokra is és kész azon utvonalakon is átvenni a személyszállítás megszervezését, amelyek deficitet mutattak fel eddig. Azt kéri, hogy továbbra is hagyják meg a CFR számára az eddigi rendszer alapján az utasszállítás kizárólagos jogát.

= Ujabb határidőt kapnak a kisbankok a banktörvény rendelkezéseinek végrehajtására. Bucuresti-i jelentés szerint a kisbankok újabb, de végső határidőt kapnak arra, hogy a banktörvény intézkedéseire alkalmazkodjanak.

= Összeomlott a „Credit Anversois” belgiumi pénzügyintézet. A Credit Anversois beszüntette fizetéseit. A bank összeomlása a belga közvélemény körében mély hatást váltott ki. A pénzügyintézet elvesztése 200 millió frankot tesz ki és ebből az összegből 65—70 milliót a részvényesek viselnek. Az intézet tőkéje teljes egészében elveszett. A Credit Anversois-nak 140 ügyvétsége volt és összesen 115 ezer betéti számlát tartott nyilván. Több belga lap élesen bírálja a kormányt, amely az utolsó pillanatban megtagadta a bank szanálási tervének előadását. Abban az esetben ugyanis, ha a kormány csatlakozott volna a szanálási-tervhez, el lehetett volna kerülni a pénzügyintézet bezárását és 1800 tisztviselő elbocsátását.

= Nacionalizálják a törökországi szénbányákat. Ankarából jelentik: A török miniszterelnök az „Anatolia” hírszolgálati iroda munkatársa előtt kijelentette, hogy a török kormány nacionalizálni fogja a zonguldaki bányákat.

= Hátsóindia helyett Olaszország látja el rizzsel Németországot. Berlinből jelentik: Németországban rövidesen sor kerül a hüvelyes vetemények (bab, borsó, stb) adagolására is. A burgonya és a friss főzelék beszerzéséhez természetesen ezentul sem kell jegy. December közepétől kezdődően minden fogyasztó háromnegyed kg.-os rizzs, január közepétől kezdve pedig egynegyed kg.-os hüvelyes veteményadagot vásárolhat a beszerzési jegyével. Németországban alig termelnek hüvelyes veteményeket, rizzst pedig eddig főleg Hátsóindiából hozattak be. E fontos élelmiszerszükségletét Németország ezentul Itália révén fedezi. Az 1939-es rizzstermés következtében Olaszország már 1939. első felében majdnem annyi rizzst szállíthatott Németországnak, amennyit Hátsóindia szokott.

= A védett erdőknek csak a tulajdonosai háról azonban nem kaphatnak 50 százalékos adókedvezményt. A közelmúltban az egyik lippai favállalat felebbezést adott be a reá kivetett adó ellen. Felebbezésében utalt arra, hogy a cég kitermelés céljából bérbe vett egy olyan erdőterületet, amelynek esetében az erdőtörvény 9. szakasza értelmében, tekintettel arra, hogy védett erdőről van szó, 50 százalékos adókedvezmény jár. A fentiekre való hivatkozással a cég a reá kivetett adó 50 százalékkal való leszállítását kérte. Az adófelebbezési bizottság a kérés elutasította és határozata indoklásában a következőket mondta ki: Tény, hogy az említett törvény 9. szakasza 50 százalékos adókedvezményt biztosít, de csakis a szorosán vett termelők, vagyis az erdő tulajdonosai részére. A bérlet ezt a kedvezményt már nem élvezeti és teljes egészében kell viselnie a kereskedelmi adót. A „Stejarul”-cég felfolyamást jelentett be a törvényszékhez a fenti határozat ellen. A törvényszék azonban magáévá tette a felebbezési bizottság álláspontját és jogerős ítéletében kimondta, hogy az erdőbérlet a fentemlített ötven százalékos kedvezményt nem élvezheti.

Megindult vasúton a tranzit árucserforgalom Szovjet-Oroszországon keresztül Románia és Németország között

A CFR vezérigazgatósága közölte illetékes szerveivel, hogy december elsejével kezdettel megindult a tranzit árucserforgalom Románia és Németország között Orasen-i román és Sniatny szovjet orosz határállomásokon. A tranzit árucserforgalmat szovjet vasútvonalakon bonyolítják el. Ez az intézkedés azonban csak az árucserforgalomra vonatkozik, mert a személy- és postaforgalom újabb intézkedésig továbbra is szünetel. Ez a forgalom az 1934. március 1-én megkötött német-román árucserforgalom utólagos módosításának alapján, annak díjszabása szerint történik. A forgalom lefolyása, valamint a szállítás, az 1935. évi Stockholmban lefektetett nemzetközi szállítási egyezmény szerint megy végbe. Az orasen-i és sniatny-i határállomások közt lebonyolítandó forgalmat a helyi hatóságok fogják felülvizsgálni és ellenőrizni.

= A temesvári Gyapjúipar Rt. december 10-én tartandó rendkívüli közgyűlésén a vállalat részvénytőkéjét 80 millió leiről 100 millió leire emeli fel. Értesülésünk szerint, az új emisszió lejegyzése már megtörtént, úgy hogy a rendkívüli közgyűlés csak az ezzel kapcsolatban létrejött megegyezéseket fogja ratifikálni.

Be kell jelenteni a városnál a kiadó szobákat

Aradváros pénzügyi szolgálata közli a következőket: A városi pénzügyi szabályrendelet 40. szakasza értelmében az összes szállodatulajdonosok, vagy bérlők, vagy olyan bérlők és lakástulajdonosok, akik szobákat adnak bérbe, kötelesek az általuk ily módon kihasznált helyiségeket a városnál bejelenteni. Ennek a kötelezettségnek a város hivatalos lapjában való megjelenéstől számított 10 napon belül, vagy az új szállodanyitástól, illetve a szobáknak napszámra történt kiadásától számított 10 napon belül, kellett volna megtörténni. Mivel a jelentkezés kötelezettsége már régen lejárt, a város pénzügyi szolgálata ezúton közli az érdekeltekkel, hogy ügyükben a bejelentésnek utólagra tehetnek eleget büntetés nélkül. Az érdekeltek tehát saját érdekében jelentkezzenek a városi pénzügyi szolgáltatásnak adómegállapítási osztályán, ahol nyilatkozatot kell tenniük.

Gréta Garbó Amerikába hívta szüleit Svédországból!

Páris. Gréta Garbo, aki vissza akart vonulni a filmezéstől és úgy volt, hogy végleg hazájában, Svédországban fog letelepedni, newyorki jelentés szerint táviratilag Amerikába hívta szüleit.

Kibukott Mecsér András a magyarországi Mezőgazdasági Kamara elnökségéből is

Budapestről jelentik: Nagy izgalom közben ült össze az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése csütörtökön délelőtt, hogy megválassza eddigi elnökének, Mecsér Andrásnak az utódját. Mecsért legutóbb be sem választották a kamara tagjai sorába, sőt időközben a mandátuma is lejárt. A közgyűlés elején nagy vihar keletkezett a mandátumok igazolása során, úgy hogy az elnökség karhatalmat hivatott és a teremből rendőrök távolították el báró Vay Miklós képviselőt és Faber Györgyöt, akiknek mandátumát nem igazolta a bizottság. Végül különböző izgalmas jelenetek és az ellenzék többszöri heves tiltakozása és botrányos jelenetek után bejelentette az elnök Plósz István képviselő, hogy a közgyűlés inarcsi Farkas Ferencet választotta meg a kamara elnökévé.

Rádióműsor

— Romániai Időszámítás. —

PÉNTEK, DECEMBER 8.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10 A Luca-hármas hangversenye. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: A rádió szalonzenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Technikai üzenetek. 19:17: Arnold Schönberg: Világos éj, hanglemezzel. 19:50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: P. P. Panaitescu tanár előadása őseinkről. 20:15: Nina Alexandrescu hegedül. 20:45: Hírek. 21:15: A rádiózenekar és a „Carmen” korálkórus hangversenye. 22:35: Hírek, sportközlemények. 23:15: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 9:45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István bazilikából. A szent beszédet Marcell Mihály dr. egyetemi tanár, az intézet rektora mondja. 12:15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák terén lévő templomból. Prédikál Ortutay Jenő kanonok. 13:20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 13:30: Beszékart zenekar. 14:45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Híres magyar iskolák. Felolvasás. 16:30: A rádió szalonzenekara. 17:30: Az angol-kór. Walthner Károly dr. egyetemi tanár előadása. 18: Hírek. 18:15: Erdély Nagykarácsony éccakája. 19:05: Szántó Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula cigányzenekara. 19:35: Sportközlemények. 19:50: A guynhó előtt. Parasztkomédia. 20:15: Hírek. 20:25: Magyar tánclemezek. 21: Sporteredmények. 21:20: Sültkrumpli. Csathó Kálmán elbeszélése. 21:50: Híres versek a dal szárnyán. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:05: Magyar szerzők művei. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20: Táncclemezek.

Budapest II. 18:15: Szántó Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula cigányzenekara. 19:15: Erdély Nagykarácsony éccakája. 20:30: Bréma és a német gyarmatok. Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: Lovászi Ferenc cigányzenekara. 22:10: 1. Barátunk. 2. Harminc fillérért se lyemcsukor. Kosztolányi Dezsőné elbeszélései. 22:40: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok. 13:45: A rádiózenekar. 14:40: Hírek. Lemezek. 18:45: Népzene. 19:20: Triók. 19:50: Lemezek. 20:40: Népdalok. 21:10: Lemezek. 21:40: Zimonyi filharmonikusok. 22:30:

Hírek. 22:50: Dvorjan hegedűművész. 23:20: Táncczene. 23:40: Hírek.

SZOMBAT, DECEMBER 9.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Könnyű zene lemezek. 13: Időjelzés, sport közlemények. 13:10: Jean Marcu zenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 18: Az Országör szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Dráma és filmkrónika. 19:17: Nyugati vallásos zene lemezek. 19:50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Ion Sabin tanár előadása az Istenről és az Ő megismeréséről. 20:15: Weber-zene lemezek. 20:45: Hírek. 21: Gyermekkorosok lemezek. 21:10: Rádiópostá. 21:25: Luceafaru zenekar. Lya Craciunescu énekszámával. 22:10: Hírek, sportközlemények. 22:30: A zene folytatása. 23:45: Könnyű és nehéz zene lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 12:15: Szoborleplezés közvetítése. 13:40: Hírek. 13:50: Katonazenekar. 14:20: Időjelzés, időjárás- és vizá-lásjelentés. 14:30: A zene szárnyán a föld körül. Hanglemezek. 15:30 Hírek. 17:30: Mikulás bácsi csizmája. Batori Irén meséje. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: A rádió postája. 18:45: A rádió szalonzenekara. 19:45: Keresztül-kasul Finnországban. Bécsi Ferenc utirajza. 20:15: Hírek. 20:25: Zöldy Sándor hegedül, zongorán kíséri Földes László. 20:45: Kültügyi negyedóra. 21: Hétköznapiak a háborús Berlinben. Felolvasás. 21:30: A Föld Hangjáték három felvonásban. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:05: Lászlóffy Margit zongorázik. 23:40: Táncclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20 Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kálmán Pál énekel.

Budapest II. 19:45: Mezőgazdasági félóra. 20:30: Táncclemezek. 21: Hírek. 21:20: Zenekari művek hanglemezzel. 22:20: A világ városai: Sienna. Farkas Zoltán előadása. 22:50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 20:40: Havái négyes. 21: Népzene. 21:30: Mozart-zene. 22:30: Hírek. 22:50: Vendéglő zene. 23:20: Lemezek. 23:40: Hírek. 23:50: Táncczene.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket árt előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Gyermekszerező, házas, intelligens, idősebb nő anyahelyettesnek, házvezetőnek ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kér. 5414

ALKALMAZÁST NYER

Házvezetőt keresek, aki főzést és takarítást vállal. Cim a kiadóban. 552b

Intelligens férfi

(lehetőleg nyugdíjas postás v. vasutas) állandó könnyű éjjeli alkalmazást nyerhet. Írásbeli ajánlatokat „Nagyvállalat” jellegre a kiadóba kérünk.

LAKÁS

Elegánsan butorozott, uccai szoba azonnal kiadó. Bul. Carol 76., ajtó 2. 5531

Háromszobás, modern lakás Str. Bolintineanu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó 5380

VÉTEL-ELADÁS

Jókarban levő szekrény, előszobafal, ágy és ebédlőszekrény eladó. Str. Virginia Hotáran 32. 5534

Dióháló modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recantierek, ebédlők nagy választékban olcsón kaphatók. Süllyesztős varrógépek nagy választékban. Zálogcéduláit olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo bizományi-üzlet. Fischer Eliz-dalota 5433

Eladó egy fiatal nőtény vizsla. Bulev. Reg. Maria 24. házfelügyelő. 5532

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cim a kiadóban.

Salgóné

Cal. Banatului és Avram Iancu-ter sarok

Keres megvételre megbízói részére butorokat, sezlonokat, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüstnemi, antik ékszereket, dísz tárgyakat, varró- és kőgépeket, stb. 5473

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cim a kiadóban.

ÜZLET

Biztos egzisztenciát nyújtó üzletemet betegség miatt eladnám, vagy bérbeadnám. Cim a kiadóban. 5535

KÜLÖNFELEK

Foto Parisien, Str. Eminescu 8. centralizálás miatt eladó. 5536

Érika

Ha helyt helyes a szót levételre feltétlen vegyél LOBAL vagy hordható ERIKA írógépet

ERIKA írógépek árt — ARAD. Str. Alexandri 5. Telefon 1394 a Nationalkasszák aradmegyei képviselete, fordító, leíró és sokszorosító iroda.

HATSCHERK

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Biv. Carol 46. (Lakas nyanyott) TELEFON: 26-98.

Az itt hirdetett összes házak fényképpel az irodában megtekinthetők

1,250 ezer: belvárosi 1x5, 1x3 szobás fürdőszobás, gondozott nagy park, szuperhelyiségek. — 1,100 ezer: központban új, emeletes, modern bérház. 3 2 és 1 szobás, összkomfortos lakások. 100 ezer hozam — 940 ezer: liceumhoz közel új emeletes bérvilla, 3 közepnyag, modern lakás, terraszok, hall, park, kedv. fiz. feltételek. — 780 ezer: villamosátómáshoz közeli erős, jókarban levő ház, 10 lakással, 95 ezer hozam. — 540 ezer: belvárosi négyszobás, fürdőszobás. 1x2, 1x1 szobás garconlakás fürdőszobával, nagy kert. — 450 ezer: Mărăsesti-uccai magasídsztes, háromlakásos, fürdőszobával, — 420 ezer: ugyanott új, négy szobás, nagy kerttel. — 360 ezer: Gloria-pályánál új, alapincézett családi ház, parkett, fürdőszoba, kert, kondiók. — 345 ezer: Mărăsesti-uccához közel kétlakásos, magasídsztes, fürdőszobákkal. — 290 ezer: tisztviselőtelepi négyszobás, új ház, pince, fürdőszoba. — 220 ezer: külvárosban 30 ezret övedőmező, jókarban levő ház, nagy telekkel. — 170 ezer: volt Erzsébet-moziánál új, kétszobás, előszobával, veranda. 240 öl kert, igen kedv. fiz. felt. — 140 ezer: Perenyáiban magasídsztes, kétszobás, fürdőszobás, előszobás, egészen új ház, 150 öles gyümölcsösök, 20 ezer évet betető teherrel. — 120 ezer: zsigmondi, új, magasídsztes, háromszobás, terméskő-lábazattal, külön nyárikonyha, kert. — Kölcson betáblázásra.

Legújabb jelentéseink:

Fojtógázokkal harcol a szovjethadsereg..?

Tizenegy finn katona gázhaláláról adott jelentést Helsinki — Előnyomultak a szovjet-csapatok

Helsinkből jelentik: A szovjetc csapatok fojtógázokat használtak. Egy támadás alkalmával fojtógázzal telt lövegeket löttek ki. 11 finn katona fulladt meg. (Rador.)

A Ladoga-tó partján az orosz repülőket támadást intéztek a finn állások ellen és úgy a repülőgépekről, mint szárazföldön gázbombákat használtak, úgy hogy több, mint 50 katona súlyos, gáztól származó égési sebesülések folytán pusztult el. Ezenkívül a finn orvosok szerint dum-dum golyókat operáltak ki a sebesült finn katonákból, ami azt bizonyítja, hogy az oroszok nemzetközileg tilos dum-dum golyókat is használtak. Svédországon keresztül érkezett hírek arról számolnak be, hogy Moszkvában utasították az orosz repülőket, miszerint a jövőben több támadást hajtsanak végre anélkül, hogy a polgári lakosságot kímélnék. Ez azt jelenti tehát, hogy nemcsak katonai erődítmények, hanem nyílt városok ellen is repülő-támadások vannak kilátásban.

Petsamo végleg orosz kézre került

Párisból jelentik: A Havas ügynökség híradása szerint december 7-én a finn hadihelyzet a következő volt: A finn öbölben lévő négy szigeteken kívül, amelyet a támadás első napján a szovjet-csapatok elfoglaltak, hat napos küzdelem után az oroszok megszállták Petsamo kikötőjét. Előnyomultak továbbá a Balti-tenger és a Ladoga-tó közötti vidéken 20—50 kilométer mélységben, ahol az előnyomulás a Nurmeo és Petroszadovszki vasúti csomópontig haladt. Karelia földjén, a Leningrad—Viborg vasútvonalon az előnyomulás 30—150 kilométer hosszúságú. Katonai körök ezeket az eredményeket nem tekintik tény legesen jelentősnek. Politikai és diplomáciai körökben fontosnak tartják a balti és az oslói államok konferenciáját, ahol ezek az államok arról a kényes kérdéstről tárgyalnak, amely országaikat érinti. (Rador.)

Angol nő-pilóták

Berlinből jelentik: A brit légügyi miniszteriumnak az az elgondolása, hogy a jövőben az angol katonai repülőgépek vezetését nőkre is bizzák. Berlini körök szerint annak bizonyítéka, hogy a brit légi erő erősen korlátozott a személyzet miatt. Az a veszteség, amelyet Anglia hivatalosan elismer és amely 160 pilóta hiányát jelent, azt bizonyítja, hogy Anglia kénytelen utolsó eszközökhöz nyulni és ugyanazt magyarázza az is, hogy a brit légügyi miniszter kijelentette,

Német pilóták látogatása Eszakanglia erődítményei fölött

London. (Dunaposta.) Német repülőgépek szerdán támadásokat intéztek az angol járőr-szolgálatot teljesítő hajók ellen. A német repülőgépek támadását nem kísérte siker, mert a leveghárító tüzéség a német gépeket visszatérre kényszerítette. Csütörtökön délután 8 né-

met repülőgépen megközelítette a „Firth of Fort” öböl, azonban a repülőgépeknek az angol tüzéség heves tüzelése következtében vissza kellett térniük kiindulási pontjaikra és egy gép súlyosan meg is sérült.

A lengyel kormány megjelenik Genfben

Londonból jelentik: A lengyel kormány képviselteti magát a Népszövetség tanácsülésén. (Rador.)

Sigríd Undset nagylelkűsége

Oslóból jelentik: Sigríd Undset, az ismert norvég író legutóbb megjelent regényének teljes fiztetelédiját a finn Vöröskeresztnek adományozta. (Rador.)

Akár 1940 — közepéig is ... I

Newyorkból jelentik: A finn függetlenség huszonkettedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség során Kuseno newyorki finn konzul kijelentette, hogy a finn nép képes a saját erejéből 1940. júniusáig ellenállni. A konzul kiemelte, hogy Finnország nem csupán a saját függetlenségét, hanem a demokráciák jövőjét is védi. Beszédében megemlékezett arról a fenyegetésről, amely Svédország és Norvégia ellen irányul. (Rador.)

A finn Mannerheim-vonalat még el sem érték a szovjet-csapatok

London. (Dunaposta.) A Press Associated jelentése szerint londoni hivatalos körök valótlanságnak minősítik azt a szovjetországi hírt, amely szerint az orosz csapatok áttörték volna a Mannerheim-vonalat. Londoni hírtérítő körök szerint a szovjetc csapatok ennek

a védelmi vonalnak még a külső szélét sem érték el. A finnek kitiünő fegyverekkel rendelkeznek és legjellegzetesebb fegyverük az úgynevezett gépbisztoly. Lőszerkészletük pedig több évre elegendő.

A román labdarúgószövetség örömmel vesz részt a budapesti nemzetközi labdarúgó-értekezleten

Budapest. Iuga Liviu dr. az FRFA technikai igazgatója csütörtökön telefonon felhívta az MLSz-t és közölte, hogy a román szövetség meg

bizásából örömmel vesz részt a január 13—14-re összehívott budapesti értekezleten, amelyen a jövő évi műsor részleteit fogják megbeszélni

Magyar kereskedelmi küldöttség utazik pénteken Belgrádba

Budapest. Pénteken több tagból álló magyar kereskedelmi és gazdasági bizottság utazik Belgrádba, hogy illetékes jugoszláv körökkel a tárgyalásokat új gazdasági és kereskedelmi egyez-

mény létesítésére felvegye. A bizottság előbb megállapodik a tárgyalások anyagára vonatkozólag és az érdemi megbeszélések megkezdésére valószínűleg december 12-én kerül sor.

Megsemmisített mandátumok a magyar képviselőházban

Budapestről jelentik: A magyar közigazgatási bíróság csütörtökön délelőtt tárgyalta azt a petíciót, amelyet a nyilaskeresztes párt két tagja nyújtott be a legutóbb megtartott fejemgyei és székesfehérvári országgyűlési képviselőválasztás ellen. A bíróság helyt adott a petícióknak és Hunyadi Ferenc gróf, valamint Witt Béla mandátumát érvényteleneknek mondotta ki.

Itt írjuk meg, hogy az appropriációs parlamenti vita utolsó szónoka Bródy András volt, aki kijelentette, hogy teljes bizalommal van a kormány iránt, de sürgősnek tartja a ruszin föld közjogi helyzetének rendezését. Szükségesnek tartja a kapcsolatok elmélyítését a ruszin és a magyar társadalom között. Beszéde után a ház befejezte a törvényjavaslat tárgyalását és elfogadta a törvényjavaslatot. A magyar képviselőház kedden tartja legközelebbi ülését.

Megérkezett Budapestre az új szovjetkövet

Budapest. Az egyik budapesti déli lap közli, hogy a szovjetkormány új magyarországi követe Saranov, a követség személyzetével együtt szerdán megérkezett Budapestre és csütörtökön a követ rövid bemutatkozó látogatást tett gróf Csáky István magyar külügyminiszternél. Saranov azelőtt a varsói szovjetkövetségen teljesített nagyköveti rangban szolgálatot.

Horthy Miklós magyar kormányzó csütörtökön délután kihallgatáson fogadta Nikolaj Saranov szovjet követet, aki beszéd kíséretében átnyújtotta a megbízó levelét. Az orosz követ beszédére Horthy kormányzó válaszolt, majd Saranov követ bemutatatta a kormányzó-nak a kíséretében levő követségi tanácsost.

A román-orosz vasúti konferencia megállapodásai

Bucuresti. A román—orosz vasúti konferencián megállapodás jött létre arra nézve, hogy csak teljes vagonrakományokat lehet szállítani, élőállatokat nem. Minden egyes vagon Romániában lepecsételnek és ezek orosz területen keresztül jutnak Németországba, ahol a pecsétet eltávolítják. A teheráruforgalmat a régi lengyel vonalon bonyolítják le.

LAPZÁRTA:

Csütörtökön karácsonyi vakációra megy az angol parlament

London. (Dunaposta.) Chamberlain angol miniszterelnök az alsóház ülésén csütörtökön bejelentette, hogy a parlament december 14-én kezdi meg karácsonyi szünetjét, amely január 16-ig tart. A miniszterelnök közölte, hogy a ház elnöke közben — szükség esetén — összehívhatja a parlamentet.

Moszkvából jelentik: Koskinnek finn követtel az élen, a finn követség tagjai csütörtökön este elutaztak Moszkvából.

Páris. VI. György angol király és Lebrun francia köztársasági elnök csütörtökön találkoztak a hadsintérhez tartozó egyik kis faluban, ahol a falu vendéglőjében ebédeltek. Az ebéden több francia és angol magasrangú katonatiszt is részt vett.

London. A Dritta nevű 10,000 tonnás norvég hajó az angol partok magasságában aknára futott és elsülvedt. A legénység 25 tagját egy belga halászhajó mentette meg, míg hatan a legénység tagjai közül eltűntek.

Fokváros. Ideérkezett hírek szerint a „Dorits” nevű 10 ezer tonnás angol kereskedelmi gőzöst az „Admiral Scheer” nevű német zseb cirkáló elfogta és elsüllyesztette. A legénység sorsáról semmit sem tudnak.